Conceptnotulen raadsvergadering

Vergadering:
Gemeenteraad Heerlen

Vergaderdatum:
24 april 2024

Tijdstip vergadering:
18.00 uur

Presentielijst

Aanwezig:

Leden:
K. Adema, S. Bayraktar, M.M.M. van den Berg, S. Bottenberg-Brylka, M.T.A. Butink, F.W.S. Daamen, A. Damen, T. Dragstra, J.L.M. Ermers, E.A.N.M. Géron, T.G.M.M. de Groot, J.A. Heine-van Dartel, J.T.M. Hendriks, A.M.G. Hendriks-Berg, P.E.J. Hoogers, S. Jacobs, A.L.B. Janssen, B. Karabacak, A.W.A. Keulen, R.J.A. Kockelkorn, R.H.F. Leers, T. Nefjodov, M. van Oosterhout, A. Oulad Lmaroudia, P.A. Pauwels, T. Reijnders, R.W.T.A. Rozestraten, A.A.W.G.M. Santegoeds, M.H. Schreurs, A.A.M. Stöcker-Bus, P.S.G.M. Vaessen-Stollman, I.J. Vermeulen-Klamerek, H.M.A.M. Verreck en P.M.A. van Zutphen

Wethouders:
M.E.E. De Beer, J.M.M. Clemens, C. Gelderblom, M.P.G.M. Peters en A.E.H.T. Vrusch

Voorzitter:
R. Wever

Griffier:
T.W. Zwemmer

Verslaglegging:
O.H.M.H. Toirkens-Geurts

Afwezig:

Leden:
J.P. Bertholet, M.T. Bosch en P.C.C. Kastrop

1. Opening pag. 03

2. Vragenuur pag. 05

3. Vaststellen notulen raadsvergadering d.d. 27 maart 2024 pag. 26

4. Vaststellen van de ingekomen stukken en de wijze van afdoening pag. 26

5. Toelating en beëdiging als tijdelijk raadslid dhr. R.J.A. (Ruud) Kockelkorn (VVD) pag. 04

6. Benoeming en beëdiging leden Rekenkamer pag. 27

7. Rekenkamerbrief doe-mee-onderzoek klachtbehandeling pag. 28

8. Beslissing op bezwaar pag. 28

9. Facetbestemmingsplan "Aanpak plancapaciteit detailhandel" pag. 28

10. Bestemmingsplan "Uitkoop woningen onder hoogspanningsmasten" pag. 28

11. Actualisatie Afvalstoffenverordening Heerlen 2024 pag. 28

12. Vernieuwd inkoopbeleid pag. 38

13. Benoeming leden Adviescommissie OmgevingsKwaliteit pag. 45

14. Motie 'vreemd aan de orde van de dag' D66/VVD/GL/SP/PHB/PvdD/PvdA /CDA inzake 'starten met een G-debat' pag. 45

15. Motie 'vreemd aan de orde van de dag' VVD/D66/GL/SP/PHB/PvdD/PvdA/ CDA inzake 'zienswijze warmtetransitie pag. 46

16. 'Motie 'vreemd aan de orde van de dag' CDA/PvdA inzake 'ereschuld DSM/Firmenich, terug naar onze wortels! pag. 48

1. Opening
De voorzitter
Dames en heren, ik open de vergadering. Ik meld de afwezigheid van de heer Bertholet, de heer Bosch en de heer Kastrop. We zijn vanavond dus met 34 leden. Ik heb hier staan dat de heer Rozestraten wat later komt, maar dat heeft hij heel snel gedaan. Daar ben ik dus blij mee.
Ik heet niet alleen de kijkers thuis van harte welkom, maar ik heet ook de mensen op de publieke tribune van harte welkom. In het bijzonder heet ik ons kindercollege van harte welkom. Zij wilden even zien op wat voor nette en goede manier wij hier met elkaar vergaderen. Van harte welkom. *(applaus)*
U hebt ontdekt dat er iets heel bijzonders is. Bij Noa de Mes werd gesproken over vlaai. Lekkere vlaai. Iemand heeft als leerlingbakker bedacht om eens iets anders te maken. Ryan heeft een vlaai met kokos erin gebakken. Hij staat hier ergens. Hij hoeft niet het woord, maar ik wil hem wel even laten zien. Hij moet wel even binnenkomen. Wij moeten natuurlijk met zijn allen wel even zeggen dat het een heerlijke, tropische verrassing in Limburgse vlaai is. Daar is Ryan. Ryan, dank je wel! *(applaus)* Het is echt geweldig dat je dit doet. We zitten te smullen van je heerlijke traktatie. Ga zo door. Als je straks zelf bakker bent, dan zitten hier allemaal fans die vlaai bij jou gaan kopen. Dank je wel jongen en een fijne avond.
Dan kom ik aan wat meer vervelende dingen. We hebben gisteren allemaal gezien wat er gebeurd is rond de uitslag met het ziekenhuis. Daar balen wij echt van. Ik heb echt mensen om mij heen gezien die er letterlijk ziek van zijn. Ik heb tranen in de ogen gezien bij mensen. Ik krijg de meest scherpe en trieste reacties. Ik heb namens u allen geprobeerd om zo scherp mogelijk te reageren. Dat hebben ook anderen gedaan. Ik blijf dat doen. Hopelijk blijft u dat ook met zijn allen doen vanuit die Alliantiegedachte. We gaan morgen alweer met de Alliantie om tafel om te kijken hoe we nu verder gaan. We hebben vanmiddag ambtelijk al wat dingen uit gezet, omdat we een keer stukken willen zien en willen zien waar dit allemaal op wordt gebaseerd. Het is net zoals een jaar geleden. We moeten maar reageren op presentaties en verslagen daarvan, terwijl het over heel substantiële dingen gaat. Dit is echt een mokerslag voor Heerlen die rationeel, verstandelijk gezien niet goed is uit te leggen. Behalve schijnbaar als je bedrijfseconoom bent. Dan kun je dit uitleggen. Dat zijn wij gelukkig niet. Wij zijn hier met hart voor onze inwoners. Daarvoor blijven wij knokken. Als ik er niets over zeg, is het ook heel raar. Dan doen wij net alsof wij allemaal vrolijk en fruitig weer lekker bezig zijn. Dat doen we natuurlijk allemaal. Wij doen alle dingen die gedaan moeten worden. Ik zal vrijdag ook met een zeer verheugd gezicht onderscheidingen gaan uitreiken in onze mooie gemeente aan mensen die dat echt verdienen. Maar dit hoort er ook bij. Het doet gewoon pijn. Een korte reactie.

De heer Reijnders, SP
Dank u wel, burgemeester. Volgens de SP-fractie is het super zoals u het hebt aangepakt. Ik zou hier namens mezelf en wellicht ook namens de hele alliantie het volgende willen zeggen. We hebben zowel in de krant als gisteravond complimenten gekregen voor ons goede werk. Ik zou hier nog weleens duidelijk willen zeggen dat wij deze Judaskus niet aannemen. Die hoeven wij niet, want er deugt niets van wat ons betreft.

De voorzitter
En dan rijd je gisteravond terug vanuit Maastricht na een radio- en tv-interview en dan krijg je nog een waardeloos bericht, namelijk dat de mevrouw die is neergestoken, is overleden. Een aantal leden heeft gevraagd of je daar een minuut stilte voor in acht moet nemen. Dat is niet conform het protocol. Ik vind wel dat we er aandacht voor moeten hebben. Vandaar dat ik het meld. In alle bizarheid is dit het ergste wat iemand kan overkomen. Hier wordt gewoon een mens keihard uit het leven gerukt. Wij leven enorm mee met de nabestaanden. Sterker nog, we

gaan vrijdag op bezoek bij de nabestaanden. Dat hebben wij meteen opgepakt. We hebben ook aan Mondriaan aangeboden om dat ook bij het team te doen als daar behoefte aan is. We delen dus mee in de ellende. Je moet er niet aan denken dat je tot dit gezin behoort. Het is onbeschrijfelijk wat voor leed en triestheid. Ik wil dit ook gezegd hebben. Het past allemaal niet in de opening van een raadsvergadering, maar het is wel de maatschappij waar wij in leven en waar wij mee te maken hebben. Ik dacht dat het goed was om dit ook te delen.
Dan kom ik aan bij de vraag of u akkoord kunt gaan met de agenda. Dat is ook weer zo'n ding dat er ook bij hoort. Vindt u het overigens goed als ik de beëdiging van de heer Kockelkorn die nu op het strafbankje zit meteen na het vragenuur doe? Degene die daar mee moet tekenen moet ook snel weg. Dan doen wij dat voordat wij naar het verslag, de actielijst en dergelijke gaan. Nu? Dat doen we het nu. Dan zitten we weer compleet.

5. Toelating en beëdiging als tijdelijk raadslid dhr. R.J.A. (Ruud) Kockelkorn (VVD)
De voorzitter
We moeten de commissie voor het onderzoek van de geloofsbrieven vragen om daar even naar te kijken. Dat zal volgens mij snel en kort gaan. Ik moet formeel even schorsen. Ik schors even. Blijf vooral zitten. Ga niet lopen, want ik denk niet dat ze uren nodig hebben.

Schorsing

De voorzitter
Ik heropen de vergadering. Het is een enorm zwaar beraad geweest. Ik heb er zelfs een deel bij mogen zijn. Ik geef even het woord aan de voorzitter van de commissie.

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA
Voorzitter. We hebben alles gecontroleerd. Het is natuurlijk weer allemaal in orde.

De voorzitter
Prima. Dank u wel. Is de raad akkoord met toelating? Dat moet ik ook vragen. Dat is het geval. Dan gaan we de eed afnemen. Meneer Kockelkorn, wilt u naar voren komen? Ik geloof niet dat ik u nog hoef uit te leggen hoe dit gaat.
Ik zweer dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen.

De heer Kockelkorn, VVD
Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!

De voorzitter
Dan mag ik u nu van harte feliciteren. *(applaus)*

Vaststellen van de agenda
De voorzitter
Voordat we aan het vragenuur beginnen, loop ik even met u de agenda door. Kunnen wij de notulen van de vorige keer vaststellen? Daar wil iemand het woord over voeren. Ingekomen stukken. Daar willen ook twee mensen het woord over voeren. De toelating is geweest.

Benoeming en beëdiging leden Rekenkamer. Dat moeten we doen. De Rekenkamerbrief doe-mee-onderzoek klachtbehandeling. Die is akkoord. Dank u wel. Beslissing op bezwaar. Akkoord. Dank u wel. Facetbestemmingsplan "Aanpak plancapaciteit detailhandel". Ook akkoord. Dank u wel.
Bestemmingsplan "Uitkoop woningen onder hoogspanningsmasten". Akkoord. Dank u wel. Actualisatie afvalstoffenverordening Heerlen 2024. Daar zit een amendement bij, dus die moeten we bespreken. Vernieuwd inkoopbeleid. Daar zit ook een amendement bij. Benoeming leden Adviescommissie OmgevingsKwaliteit. Akkoord. Dank u wel. En dan hebben we nog drie moties. Meneer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Dank u, voorzitter. U bent altijd heel snel. Dat tempo houd ik vaak niet bij. Met betrekking tot de aanpak plancapaciteit detailhandel wil Forum geacht worden tegen te hebben gestemd.

De voorzitter
Oké, dat is punt 9.

2. Vragenuur
De voorzitter
Het is 18.13 uur. Het vragenuur duurt tot 19.13 uur. Ik begin met de vragen van mevrouw Schreurs van Partij Hoensbroeks Belang inzake de vervolgbijeenkomst leefbaarheid Hoofdstraat-West. Mevrouw Schreurs.

Mevrouw Schreurs, Partij Hoensbroeks Belang
Dank u, voorzitter. Maandag 15 april jongstleden was in De Koffiepot een avond inzake leefbaarheid, zorg en veiligheid Hoofdstraat-West. Vele bewoners waren gekomen om ons college duidelijk te maken dat voor hen de grens was bereikt. Het wordt tijd dat de gemeente actie onderneemt. Een goede start zou zijn om geen zorginstellingen meer te laten vestigen in de Hoofdstraat. De burgemeester gaf aan de inwoners goed gehoord te hebben en het direct op de collegetafel te bespreken. Hij besefte ook dat het te veel was geworden in dit gebied.
Wat ons verbaast, is dat men doet alsof de problematiek niet bekend was. Reeds in december 2019 stelden wij vragen over de clustering en het voornemen om 80 appartementen te laten invullen door Op Mezelf. Toen gaf het college als antwoord: " Echter, wij zijn van mening dat zeker geconcentreerde huisvesting van kwetsbare groepen in overleg met ons moet plaatsvinden, rekeninghoudend met de situatie in de buurt." Men zou hierover op korte termijn met Woonpunt in overleg gaan. Er zou overigens op dat moment geen overlast zijn in de wijk. In september 2020 hebben wij wederom vragen gesteld. Op dat moment was sprake van de huur van 34 woningen door Op Mezelf. 15 woningen voor jongeren onder de 23 jaar zouden in de Hoofdstraat worden ingevuld door Op Mezelf. Wederom werden de problemen niet herkend. Wel rapporteerde de wijkagent dat de politie regelmatig werk had aan dezelfde cliënten die in beeld kwamen.
Ondertussen was er een klacht inzake drugsdealactiviteiten ter hoogte van de kleine Sint Jan en er was sprake van geluidsoverlast. Er was een brief van negen adressen bewoners waarin werd gesproken over overlast van cliënten van Op Mezelf. Er zouden meerdere gesprekken gevoerd zijn. U gaf toen aan: "Wij constateren dat de afstemming op deze plek onvoldoende is geweest en dat wij deels voor voldongen feiten zijn geplaatst." Er werd toegezegd gesprekken te gaan voeren. In de Algemene Beschouwingen in de afgelopen jaren is het onderwerp Hoofdstraat steeds teruggekomen. In het programma van Heerlen-Noord is het gebied tot een van de

speerpunten benoemd. Begin dit jaar heeft de Ouderenpartij nog vragen gesteld over wat hier allemaal speelt.
Het is dan ook niet vreemd dat de inwoners die naast Op Mezelf ook Arista Cura in de straat kregen en nu hoorden dat GGZ MET zou komen langzaamaan heel boos beginnen te worden. Zij hebben de problemen waarmee zij worden geconfronteerd duidelijk geschetst in De Koffiepot. Zij konden in de krant lezen dat de sessie in De Koffiepot volgens GGZ MET was bedoeld om draagvlak te creëren. Ondertussen gingen de verbouwingswerkzaamheden volop door en werd zelfs aan de buitenkant al actie ondernomen. Naar aanleiding van de Koffiepotbijeenkomst lopen een paar kleine verbeteracties in de straat, maar de bewoners vertrouwen het niet. Zij zijn bang dat er een paar kleine verbeterpuntjes worden doorgevoerd met als doelstelling dat uiteindelijk toch de vestiging van GGZ MET doorgaat. Dit is voor hen niet acceptabel. Er is totaal geen draagvlak. Men wil acties om hun problemen op te lossen.
U zult begrijpen dat wij de zorg van de inwoners delen. Daarom dienen wij deze vragenset in. De vragen spreken voor zich.

Mevrouw Schreurs stelt de volgende vragen:
1. Het college heeft ondertussen een tweetal vergaderingen gehad om een en ander te bespreken, wat is de uitkomst van deze besprekingen?
2. Gaat GGZ-MET wel of geen vergunning krijgen om in het pand in de Hoofdstraat zorg te gaan verlenen?
3. Welke vervolgacties gaat het college ondernemen inzake de geschetste problematieken?

De voorzitter
Dank u wel. Het betreft meerdere portefeuilles, maar ik zal de beantwoording van de vragen voor mijn rekening nemen, gelet ook op vorige week maandag.
1. Het college heeft ondertussen een tweetal vergaderingen gehad om een en ander te bespreken, wat is de uitkomst van deze besprekingen?
Laat ik beginnen met te zeggen dat wij de problemen zeer serieus nemen. De kleine Kasteelkolonie en Hoofdstraat-West zijn niet voor niets focus in het programma Heerlen-Noord. Dat betekent ook dat wij daar Sociaal Veilig zeer actief uitvoeren. Wij doen er echt op heel veel panden en plekken dingen. We doen ook leefbaarheidsoverleggen et cetera. Dat blijven wij ook doen. Ondanks het feit dat wij veel doen en wij er veel aanwezig zijn, schrik je toch weer van wat je op zo'n avond te horen krijgt. Als je dat op een rijtje zet, is het enorm veel. Dan denken wij met zijn allen: daar willen wij eigenlijk ook niet wonen. Laten wij daar heel eerlijk in zijn, want zo denk je wel op zo'n avond. Die zorgen zijn inderdaad voor een deel niet bekend, omdat mensen zelf toegeven: wij zijn het beu, wij melden niet meer. Er is altijd zo'n rare relatie tussen meldingen oppakken en niet doen. Wij zijn hier echt zeer serieus mee aan de slag. Afgelopen maandag heb ik al gesprekken gevoerd over dingen die we echt willen aanpakken. We hebben een lijst opgesteld met wat we willen doen op korte, middel, en lange termijn. Er hebben zich minimaal zeven inwoners aangemeld. Daarmee gaan wij aan tafel zitten. Wij gaan met hen in overleg over hoe wij dit gaan doen. We gaan ook kijken of zij daar zelf een rol bij kunnen oppakken. Er zitten kortetermijndingen in die wij als gemeente kunnen doen. Er zitten ook wat dingen in waar we andere partners bij nodig hebben.
Een van de mooiste voorbeelden was: kunnen wij die parkeerplaats daar niet afsluiten met een slagboom? Dat klinkt heel simpel, maar daar moet Woonpunt dan wel akkoord voor geven en niet wij.
Een ander simpel ding dat daar in stond was: hang camera's op. Dat klinkt altijd heel simpel, maar voor camera's heb ik toestemming van de Officier van Justitie nodig. Ook moeten er voldoende meldingen zijn. We gaan nu kijken of we dat op een slimme manier kunnen doen. We

hebben op één avond namelijk een enorme hoeveelheid meldingen gehad. Dat was vorige week maandag. Ik wil kijken of ik die kan gebruiken om bijvoorbeeld met mobiele camera's aan de slag te gaan.
2. Gaat GGZ-MET wel of geen vergunning krijgen om in het pand in de Hoofdstraat zorg te gaan verlenen?
Die vergunningaanvraag is nog in behandeling. We hebben er de eerste keer wat open over van gedachten gewisseld. 7 mei gaat het besluit in het college vallen. We hebben nu wel even nodig om dat gewoon netjes voor te bereiden. Je hebt ook te maken met een vergunningaanvrager. Je hebt ook te maken met dingen die in werking zijn gezet. Maar wij hebben de bewoners heel goed gehoord. Ik snap als geen ander dat dit niet de laatste druppel is. Die emmer was al overvol. Dus even los daarvan moeten wij nadenken over hoe wij de druk van die straat kunnen afnemen.
3. Welke vervolgacties gaat het college ondernemen inzake de geschetste problematieken?
Nogmaals, op basis van de inbreng van die bewonersavond gaan we aan de slag met een aantal actiepunten: het verhogen van toezicht om te proberen de drugsoverlast te verminderen, de overlast van verwarde personen terugbrengen. We gaan ook nog een keer goed in overleg met de zorginstellingen om te kijken hoe dat nu zit met hun begeleiding. Er zijn heel veel klachten over wat er gebeurt als de begeleiding weg is. We gaan een Samen in de buurtpunt in het gebied inrichten. We gaan spreekuren mogelijk maken om bewoners de kans te geven om in gesprek te gaan met medewerkers van ons. We zijn bezig met een bewonersoverleg. Een aantal mensen heeft zich daarvoor aangemeld. De gebiedsregisseur gaat dat bij elkaar roepen. Wij gaan gezamenlijk het toekomstperspectief verkennen, zodat het weer die mooie straat kan worden om in te wonen zoals de bewoners het zelf ook schetsen. We gaan kijken hoe we de stedenbouwkundige visie die ooit in 2015 is gemaakt kunnen herijken. Dan gaan we ook nog eens met het bewonersoverleg aan de slag om met de acties die ik heb geschetst op korte, middellange en lange termijn te kijken welke we succesvol kunnen doen en hoe we bepaalde casussen gaan aanpakken, denk bijvoorbeeld over het instellen van een verbod op openlijk drankgebruik. Dat was ook iets dat wij hoorden. Wij denken over controle van alle kamerverhuurpanden met een integrale actiedag. Mogelijkheden met Woonpunt bespreken. Kortom, we zijn echt met een grote lijst bezig om dat op die manier op te pakken.
Heeft u nog aanvullende vragen?

Mevrouw Schreurs, Partij Hoensbroeks Belang
Bij de uitnodiging bij de Koffiepot waren alleen de Hoofdstraat en de direct omliggende straten uitgenodigd. Wij zijn ook benaderd door De Vlieger. Ook daar wordt gezegd: wij zouden het op prijs stellen als ook de school wordt betrokken bij het in kaart brengen van de problematiek, want ook de directeur van die school heeft het een en ander te melden. We zijn ook benaderd door de bedrijfsleider van de Lidl. Die heeft ook nog een hele hoop te melden. Hij kon niet bij die avond zijn. Misschien is het goed om die mee te nemen.

De voorzitter
Ik was vanmiddag met de gedeputeerde en de directeur van het programma Heerlen-Noord bij een aantal bewoners. Daar hebben we dit ook gehoord van de Lidl en van Roma. Die gesprekken zullen dus gevoerd gaan worden. Natuurlijk gaan we op korte termijn met twee wethouders en ik zelf een avond organiseren over de visie op Hoensbroek Centrum. De school is van harte welkom om mee te doen in dit overleg.
Zijn er nog anderen? Mevrouw Keulen.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen

Dank u wel, voorzitter. Zoals mevrouw Schreurs al aangaf, hebben wij als Ouderenpartij natuurlijk ook een aantal vragen gesteld. Ik ben dus ook blij met de vragen die mevrouw Schreurs nu stelt. Ik vraag mij het volgende af. U zegt: wij nemen het serieus. Er zijn voldoende signalen binnengekomen. Er zijn een aantal bijeenkomsten geweest. Ik weet dat u inderdaad bij mensen thuis bent geweest. Vandaag is er nog een schouw geweest. Hebben wij ook niet een inschattingsfout gemaakt toen wij aan MET GGZ de indruk hebben gewekt dat zij die vergunning zouden kunnen krijgen? Dat vind ik ook wel iets dat een beetje boven de markt hangt. Ik zou daar graag een reactie op willen krijgen.

De voorzitter
Hebben wij een inschattingsfout gemaakt? Als je heel eerlijk bent: MET GGZ zit een paar 100 m verderop en veroorzaakt geen enkele overlast. Wij hebben geen problemen vanuit MET GGZ. Het is bijna de 'psychische huisarts'. Alleen wordt hij op een stapel gegooid met heel veel andere zorginstellingen. Achteraf kun je zeggen: heb je dat voldoende door gewogen? Daar zijn de inwoners heel duidelijk over. Dat hebben we dus niet voldoende door gewogen.
Tegelijkertijd moeten we ook erkennen dat we wel een plek voor MET GGZ moeten vinden. Daar worden vooral mensen behandeld die uit die buurt en die delen van Heerlen-Noord komen. Ik heb absoluut het gevoel dat we al veel te veel druppels in die straat hebben laten komen. Daar hadden we misschien beter over moeten nadenken. Laat ik dat ook maar eerlijk zeggen. Die pak ik dan wel op mijn eigen conto. Maar er is ook wel echt het verhaal van MET GGZ en het logische van een vergunning ergens in die buurt.
Ik zag nog een hand van de heer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers
Meneer de voorzitter, dank u wel. Ondanks dat er een buurtboa is, wijkambtenaren en een wijkagent, geeft u toch aan dat een hele hoop signalen onbekend zijn en dat meldingen niet worden gedaan. Er wordt een stap naar de wijk gezet door allerlei instanties en vervolgens is het een en ander toch niet bekend. Het kan natuurlijk niet zo zijn dat dit alleen voor deze wijk geldt. Je hoort de signalen ook van andere wijken. Wat kunnen wij vanuit de gemeente doen met die signalen, wetende dat er allerlei ambtenaren en medewerkers zijn om juist de kloof tussen wijk en gemeente te dichten en al die signalen boven water te krijgen in plaats van dat er meldingsmoeheid ontstaat?

De voorzitter
Helder. Het is overigens een wederzijds verhaal. De bewoners wisten ook heel veel niet van wat wij wel doen. Wij doen echt dingen op adressen die inwoners ook niet weten en soms ook niet moeten weten. Daar ben ik ook heel eerlijk in. Wij hebben eigenlijk best wel veel in zicht vanuit Sociaal veilig over wat op een aantal plekken gebeurt. Tegelijkertijd communiceren we daar ook vaak bewust niet over, omdat we niet allerlei privacygevoelige gegevens op straat willen gooien. Je wil ook niet continu in het nieuws zijn met dat we daar weer wat aanpakken en daar weer wat aanpakken. Dat is de ene kant.
De andere kant is het belang van melden. Dat hebben wij ook op die avond weer benadrukt. Dat moeten wij ook via buurtregisseurs en dergelijke blijven doen. Ik snap dat het waardeloos is als er niets kan worden gedaan met je melding of dat je melding op een stapel terechtkomt en niet de hoogste prioriteit heeft. Dat is ook af en toe het geval. Maar wij moeten blijven werken aan het belang van melden, melden, melden. Dat is onze zaak. Dat moeten wij met voorlichting en campagnes doen. Het is tegenwoordig hartstikke eenvoudig. Het kan makkelijk. We hebben nog Meld misdaad anoniem. Als we niet echt de misdrijven melden, zal de politie ook niets kunnen doen. Dat blijft dus een wisselwerking.

Ik zag de heer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Dank u wel, voorzitter. Ik ben het helemaal eens met mevrouw Schreurs met betrekking tot de buurt. U gaf aan: was het een inschattingsfout? Ja/nee. Het kan natuurlijk wel een dure inschattingsfout worden voor de ondernemer. De ondernemer is ervan uitgegaan dat hij daar mocht vestigen. Vervolgens heeft hij een pand gekocht. Mevrouw Schreurs gaf aan dat dit pand ook wordt verbouwd. Vervolgens hoort die ondernemer dadelijk op 8 mei: het kan niet doorgaan. Dat kan financieel nog wel een heel harde klap voor die ondernemer zijn. Dan denk ik toch: hadden we dat niet beter vooraf goed moeten communiceren? In het stuk in de krant De Limburger staat dat bij elke bespreking met de gemeente niet naar voren is gekomen dat er vanuit de buurt problemen mee waren. Daarop heeft de ondernemer dat pand gekocht. Blijft hij nu niet met de gebakken peren zitten als het college dadelijk op 8 mei zegt: wij geven gewoon geen vergunning af?

De voorzitter
Het is goed dat u "het college" zei, want het is en blijft een collegebevoegdheid. Ik voer hier het woord namens het college. Ook hier zitten weer twee kanten aan. Met alle respect, als je in Hoensbroek zit en je bent een GGZ-instelling en je weet niet dat er problemen zijn in Hoensbroek, dan is er volgens mij ook wel iets aan de hand. Dat is een. Twee. Volgens mij kent iedereen het programma Heerlen-Noord inmiddels wel als je in deze instellingen werkt. Dan weet je dus ook wel wat de drie focusbuurten zijn. Ja, een vergunning is een procedure. Pas als je de vergunning hebt verkregen, is het normaal gesproken verstandig om te gaan investeren. Dus ja, de instelling loopt een risico. Ik kan het ook niet anders brengen dan dit.
Was er nog iemand? Nee. Dan gaan we naar de volgende vragen. Dat is de vraag van de heer Pauwels van het CDA inzake overheidservice Berichten over uw buurt. Meneer Pauwels.

De heer Pauwels, CDA
Dank u wel, voorzitter. Vorige week, 18 april 2024, ontvingen Nederlandse e-mailgebruikers onder de kop: “Berichten over uw buurt” een mededeling dat via Mijn Overheid besluiten van de overheid die impact hebben op hun leefomgeving, worden gepubliceerd. Hierdoor kunnen inwoners voorgenomen besluiten die betrekking hebben op hun directe leefomgeving gemakkelijk en snel bekijken. De landelijke overheid vindt dat inwoners op deze manier snel worden geïnformeerd. Een en ander heeft echter impact op de communicatie vanuit en door de gemeente. Zo wordt geschetst dat het aantal vragen bij het klantcontactcentrum kan toenemen en mogelijk zelfs het aantal bezwaren. De vragen spreken voor zich. De eerste vraag mag u overslaan. Die hoeft u niet te beantwoorden, want het is al in de Stadskrant gepubliceerd dat u hier weet van heeft.

De heer Pauwels stelt de volgende vragen:
1) Is of was het college bekend met deze vorm van communiceren door de landelijke overheid?
2) Indien dit al eerder bekend was, is hierop geanticipeerd?
3) Welke gevolgen kan dit hebben voor de communicatie door de gemeente? (Hoe bv wordt voorkomen dat dubbel wordt gecommuniceerd, ergo is dit systeem niet gevoelig voor fouten?)

De voorzitter
Dank u wel. Ik heb begrepen dat ook dit mijn portefeuille is. Dat wist ik overigens van tevoren niet. Dat vind ik wel leuk.
1) Is of was het college bekend met deze vorm van communiceren door de landelijke overheid?

Ja, het college is en was bekend met deze vorm van communiceren. Er vindt echter geen landelijke campagne rondom de dienst plaats. Dat is natuurlijk ook wel bijzonder. Inwoners worden enkel per e-mail geïnformeerd. In verband met het hoge aantal inwoners dat onaangekondigd wordt aangeschreven, is het belangrijk dat zij zo volledig en begrijpelijk mogelijk hierover worden geïnformeerd. KOOP, de organisatie die dit doet, heeft op 18 maart via mail aangekondigd dat inwoners van Heerlen vanaf week 16 berichten over Uw buurt zullen ontvangen. Dus dat is de wijze waarop zij hebben gecommuniceerd.
2) Indien dit al eerder bekend was, is hierop geanticipeerd door de gemeente?
Na ontvangst van het bericht van KOOP hebben wij onze inwoners hierover geïnformeerd via de Stadskrant, de nieuwsbrief en social media. Ook hebben we intern de relevante collega's op de hoogte gesteld van Berichten over uw buurt, namelijk de collega's van de teams Juridische Zaken, Verguningen en het Klantcontactcentrum. Ook hebben wij het Informatiepunt digitale overheid ingelicht, aangezien er mogelijk ook inwoners zullen zijn die met vragen naar het informatiepunt toe komen. Kortom, we hebben geprobeerd alles wat we konden in werking te stellen, zodat wij intern goed zouden zijn voorbereid.
3) Welke gevolgen kan dit hebben voor de communicatie door de gemeente? Hoe wordt bijvoorbeeld voorkomen dat dubbel wordt gecommuniceerd, ergo is dit systeem niet gevoelig voor fouten?
Wij verwachten dat de gevolgen van de communicatie voor de gemeente minimaal zijn, omdat we echt op een andere manier communiceren. Maar we gaan dit wel heel nadrukkelijk en nauwgezet monitoren. Als het nodig is, zullen wij daar ook op acteren. Als het echt de spuigaten uit zou lopen, dan gaan we natuurlijk ook hogerop.
Meneer Pauwels, heeft u aanvullende vragen?

De heer Pauwels, CDA
Ik heb een slotopmerking. Ik denk dat het te gemakkelijk wordt voorgespiegeld. Gemeenteland en de overheid zijn ingewikkelde procedures. Dat werkt natuurlijk niet bevorderlijk voor projecten communicatie.

De voorzitter
Eens. Nog iemand anders? De heer Verreck.

De heer Verreck, PvdA
Ik heb een korte vraag. Ik ben al een aantal jaren geabonneerd op deze berichtenservice op een andere manier. Deze week krijg ik via deze weg de berichtenservice. Blijkbaar zit daar iets raars in, want via de gemeentelijke service krijg ik andere berichten dan via de andere manier. Dat vind ik heel bijzonder. Ik denk dat het goed is om te kijken hoe dat precies zit.

De voorzitter
Ik ga dit intern meegeven, want dit is inderdaad wel heel bijzonder.
Dan gaan we naar de volgende. Dat zijn de vragen van de heer Reijnders van de SP inzake onrust rondom de geplande vestiging van MET GGZ in de Hoofdstraat-West. Meneer Reijnders.

De heer Reijnders, SP
Dank u, voorzitter. Ik geloof dat u deze vragen ook weer mag beantwoorden. Geheel aanvullend op de vragen die zojuist door de PHB zijn gesteld. De onrust rondom de vestiging van MET-GGZ in de Hoofdstraat-West is groot. De zorgen van bewoners zijn volstrekt terecht en begrijpelijk. Al jaren wordt deze straat, gelegen in een van de drie focuswijken van Heerlen-Noord, geteisterd door onveiligheid en overlast. Als je in een van de drie focuswijken een straat bent die slecht is,

dan ben je misschien wel de slechtste straat van heel Nederland qua overlast en onveiligheid. De geplande vestiging van een GGZ-instelling roept dan begrijpelijkerwijs heel veel boosheid en bezorgdheid op.
Afgelopen vrijdag stond daarover wederom een artikel in De Limburger. Deze keer kwam MET GGZ aan het woord. Die gaven aan het ingewikkeld te vinden dat de gemeente nooit met ze heeft gesproken over de situatie van onveiligheid. Ik herken het beeld dat de burgemeester net schetste. Als je drie straten verderop zit, zul je wel ongeveer kennis moeten hebben van de Hoofdstraat-West en de situatie daar. Maar het roept bij de SP-fractie vragen op over de wijze waarop dit college besluiten neemt, zeker dit soort precaire besluiten, en daarbij oog heeft voor maatschappelijke partners, inwoners en andere betrokkenen. Dat niet in de laatste plaats in het licht van het voornemen van zowel het college als deze raad om kwetsbare wijken te ontzien. Dat is al een heel ingewikkelde opgave. Dat vraagt dus ook om buitengewoon zorgvuldig handelen. Vandaar deze vragen voor het college.

De heer Reijnders stelt de volgende vragen:
1. Klopt het dat er met MET GGZ niet is gesproken over de veiligheid en overlast op de Hoofdstraat-west en de mogelijke gevoeligheid bij de bewoners aldaar?
2. Is er met maatschappelijke partners, denk hierbij aan Sociaal veilig die in deze focuswijk actief is, overleg gevoerd t.a.v. de afweging of de hoofdstraat west een geschikte locatie is voor MET GGZ? Zo nee, hoe beoordeelt het college die keuze met de kennis van nu? Zo ja, met wie en wat was hun advies?
3. Hanteert het college een afwegingskader bij besluiten over de vestiging van een voorziening als MET GGZ, zeker ook in het licht van het voornemen van college en raad om de kwetsbaarste wijken te ontzien? Zo ja, hoe ziet dat afwegingskader er uit? Zo nee, waarom niet?

De voorzitter
Dank u wel. Ik zal deze ook weer namens het college doen.
1. Klopt het dat er met MET GGZ niet is gesproken over de veiligheid en overlast op de Hoofdstraat-West en de mogelijke gevoeligheid bij de bewoners aldaar?
Dat klopt niet. MET GGZ is nu inderdaad gehuisvest op de Heisterberg. Zoals ik net al zei, je mag toch aannemen dat ze bekend zijn met de algemene problematiek in Hoensbroek. Daarbij zijn we ook nog eens van mening dat een initiatiefnemer - dat zijn zij in dit geval - ook een eigen verantwoordelijkheid heeft om zich te verdiepen in de mogelijke problematiek van de plek waar je wil gaan zitten. Na de publicatie van de aanvraag op 18 januari jongstleden hebben wij vragen gekregen. Die zijn binnengekomen van bezorgde bewoners. Die hebben wij doorgegeven aan de gemachtigde van MET GGZ. We hebben hun erop gewezen dat het wel verstandig zou zijn om een bewonersbijeenkomst te organiseren.
Daarnaast hebben wij ook nog verwezen naar de vragen die u als raad heeft gesteld.
2. Is er met maatschappelijke partners, denk hierbij aan Sociaal veilig die in deze focuswijk actief is, overleg gevoerd ten aanzien van de afweging of de Hoofdstraat-West een geschikte locatie is voor MET GGZ? Zo nee, hoe beoordeelt het college die keuze met de kennis van nu? Zo ja, met wie en wat was hun advies?
Het antwoord: nee, bij de eerste verkenning heeft geen overleg plaatsgevonden met die partner. Tijdens de eerste verkenning met MET GGZ hebben we geconcludeerd dat de beoogde locatie van MET GGZ te vergelijken is met wat ik net ook al zei, de psychische huisarts oftewel een psychologenpraktijk met spreekuur. Dit initiatief betreft nadrukkelijk geen bewoning, maar het betreft een ambulante behandellocatie. Op deze locatie worden alleen cliënten behandeld met angst, trauma of stemmingsklachten. Dat is dus een ander soort klachten. De cliënten komen alleen op afspraak gedurende kantoortijden naar een individuele of een groepstherapie en gaan

daarna weer naar hun eigen woon- of verblijfplaats. Ze komen uit de omgeving. Er worden geen kwetsbare groepen aanvullend op de reeds bestaande kwetsbare groepen gehuisvest in de Hoofdstraat. Dat is de achtergrond die bij deze aanvraag speelde. Vanuit die achtergrond dachten wij op dat moment dat overleg met Sociaal Veilig niet meteen aan de orde was.
Echter, met de kennis van nu - dat probeerde ik net ook een beetje te benadrukken in mijn antwoord - hadden we die context van de buurt in een eerder stadium bij de Aanpak sociaal veilig moeten opvragen.
Naast de huidige problematiek zijn verder geen meldingen van overlast bij de politie of Team handhaving bekend die met de behandellocatie aan de Heisterberg 8c in Hoensbroek zijn te relateren. Onder de Omgevingswet - de huidige aanvraag is van eind december, dus die valt onder het oude regime - zijn de mogelijkheden om te kijken naar een evenwichtige toedeling van functies aan een locatie uitgebreider dan voorheen. Daarom zijn de gebiedsregisseurs nu wel aangehaakt bij initiatieven en aanvragen die binnenkomen. Zij maken onderdeel uit van de Aanpak sociaal veilig en zijn tevens de voorzitters van de leefbaarheidsoverleggen in deze buurten, waarbij buurtregie, interventieteam, handhaving, politie, corporaties en Incluzio aan tafel zitten. Op deze wijze gaan we nu wel continu structureel de verbinding met de Aanpak sociaal veilig organiseren.
3. Hanteert het college een afwegingskader bij besluiten over de vestiging van een voorziening als MET GGZ, zeker ook in het licht van het voornemen van college en raad om de kwetsbaarste wijken te ontzien? Zo ja, hoe ziet dat afwegingskader er uit? Zo nee, waarom niet?
Ja, dat hanteren wij. In het coalitieakkoord is heel nadrukkelijk opgenomen dat wij bij zorgvoorzieningen voor kwetsbare groepen in onze buurten geen aanzuigende werking willen hebben op de problematiek van elders. Om dit te kunnen borgen, was het noodzakelijk om meer regie te kunnen voeren op die maatschappelijke initiatieven. Daarom heeft uw raad het voorbereidingsbesluit maatschappelijke bestemmingen in oktober vastgesteld. Dat voorkomt dat initiatieven zonder meer kunnen worden gerealiseerd en dat we elke keer naar het afwegingskader moeten kijken.
Daarnaast is het afwegingskader om af te kunnen wijken van het bestemmingsplan en goede ruimtelijke ordening.
Is er nog behoefte aan het stellen van aanvullende vragen?

De heer Reijnders, SP
Voor mij lag het zwaartepunt nadrukkelijk op de laatste vraag: hoe gaan we daar ook in de toekomst heel zorgvuldig mee om? We hebben heel veel maatschappelijke denkkracht. We hebben veel mooie initiatieven. Wij wilden ook dat het ziekenhuis daar veel meer gebruik van maakt. Ik hoor nu dat afwegingskader. Dat is denk ik goed. Het is meer een checklijst die hier door een van de medewerkers wordt afgewerkt. Betrekken we daar nu ook andere partijen bij, van Incluzio tot Sociaal Veilig? Van het nationaal programma tot de buurtboa's enzovoorts?

De voorzitter
Dat is wat wij nadrukkelijk wel gaan doen. Dat is ook wat ik bij het antwoord op vraag twee nadrukkelijk heb gezegd. Wij gaan die maatschappelijke partners hierbij betrekken. Dat is Sociaal veilig. Dat wordt voorgezeten door buurtregie. Maar daar zitten al die partners in van corporatie tot Incluzio. Die zullen wij dus raadplegen bij dit soort verzoeken.
Ik kijk even naar de rest van de raad. Meneer Jacobs, gaat uw gang.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Dank u wel, voorzitter. Zowel bij het antwoord op mevrouw Schreurs als op de heer Reijnders hoor ik u zeggen dat je van een dergelijke instelling mag aannemen dat ze weten welke

problematiek er speelt. Maakt het college zich er dan niet te gemakkelijk van af? Mogen wij niet verwachten van het college dat ze weten wat er in Heerlen-Noord en Hoensbroek speelt? Het is niet de eerste keer dat deze vragen zijn gesteld. Vindt u niet dat het antwoord dat u geeft wel heel erg gemakkelijk is en de bal neerlegt bij de GGZ-instelling in plaats van de hand in eigen boezem te steken en te kijken: wij hadden ook moeten weten wat er speelt in Heerlen-Noord; wij hadden ook moeten weten wat er speelt op de Hoofdstraat in Hoensbroek?

De voorzitter
Volgens mij heb ik in mijn beantwoording keurig aangegeven dat als je terugkijkt, we wel degelijk Sociaal Veilig hadden moeten raadplegen. Volgens mij heb ik dat heel openlijk toegegeven. Ik heb ook gezegd dat ik de hand in eigen boezem steek. Terugkijkend hadden wij dit waarschijnlijk anders gedaan. Volgens mij heb ik daarmee namens het college ook gezegd dat wij dit teruggeredeneerd anders hadden moeten doen. Dat neemt niet weg dat ik wel degelijk vind dat er ook een eigen verantwoordelijkheid is. Zeker als ze erop wijzen dat er vragen zijn en dat er ook vragen uit de raad zijn.
Hebben anderen nog een vraag? Mevrouw Keulen.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen
De opmerking die de heer Jacobs maakt, snijdt in mijn optiek hout. Het gaat constant over het zelfreflecterend vermogen van het college. U zegt: we hebben de vragen die we hebben gekregen van de omwonenden ook naar MET GGZ gestuurd. Ik had niet de indruk dat zij toen al die vragen hadden gekregen. Wij zijn zelf als Ouderenpartij Heerlen ook bij die bijeenkomst geweest, maar wellicht was dit toen nog niet. Ik had echt het idee dat dit voor hen als een donderslag bij heldere hemel kwam. Misschien zijn die vragen naderhand toegestuurd. Dat zou ik wel nog interessant vinden om te weten, omdat ik echt merkte dat de mensen van MET GGZ die daar stonden oprecht ontdaan en verbaasd waren over de vijandige ontvangst die zij daar kregen. Dat is een. Ik zou graag willen weten wanneer dat is geweest. Vervolgens heb ik de volgende vraag. Dat kwam namelijk op 15 april ook ter sprake. Stel u voor dat de vergunning wordt vergeven. U geeft aan dat het een lichte doelgroep is. Wij verwachten ook totaal geen overlast daarvan. Op het moment dat gezegd wordt "wij trekken toch een andere en zwaardere doelgroep aan en er wordt misschien methadon verstrekt et cetera", wat zou er dan moeten gebeuren? Als die vergunning wordt gegeven, is dat dan een vergunning waarmee je ook andere zaken mag uitvoeren of moet dan opnieuw een vergunning worden afgegeven? Dat houdt de mensen op dit moment natuurlijk bezig.

De voorzitter
Ik snap uw beide vragen. Als antwoord op de eerste vraag heb ik net aangegeven dat wij MET GGZ hebben gewezen op de vragen die er liggen. We hebben aangedrongen op die bewonersavond. Dat moet dus ervoor zijn geweest. De datum moet ik laten nagaan. Ik heb die data niet in mijn hoofd. Het tweede. Nogmaals, we moeten de afweging echt maken of wij die vergunning gaan afgeven of niet. Je kunt natuurlijk wel degelijk in het kader van een vergunning inkaderen waar die voor is bedoeld. Als wij die vergunning zouden geven, dan moet die aan een heleboel voorwaarden voldoen. Dan nog denk ik dat wij een hele zware dobber zouden hebben in de buurt. Laat ik dat er ook maar meteen bij zeggen.
Dan gaan we naar de vragen van mevrouw Keulen van de OPH inzake de resultaten van het dienstverleningsonderzoek.

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen

Dank u wel. Onze vragen betreffen de resultaten van het onderzoek van de gemeentelijke dienstverlening. Deze hele raadsinformatiebrief is helaas een prachtig voorbeeld van arithmétique hollandaise oftewel de uitkomsten naar je toe rekenen, rooskleuriger voorstellen en in je eigen voordeel uitleggen. Zo komt het college steeds verder van de werkelijkheid af te staan. De Ouderenpartij Heerlen is geschrokken van de raadsinformatiebrief over de resultaten van onze gemeentelijke dienstverlening. De uitkomsten hadden we wel verwacht, helaas. Maar het gemak waarmee deze uitkomsten worden weggepoetst onder het mom van "we doen het zo slecht nog niet in vergelijking met de andere Parkstadgemeentes" en de letterlijke zinsnedes zoals "Samengevat wordt de dienstverlening door de inwoners met een ruime voldoende gewaardeerd, een 6,6". En onder het kopje "conclusie" staat: "Naar aanleiding van het huidige onderzoek kan geconcludeerd worden dat Heerlenaren grosso modo te spreken zijn over onze dienstverlening". En onder het kopje "vervolg" staan allemaal technische handelingen en beleidsmatige aspecten die uitgevoerd moeten worden. Deze hele raadsinformatiebrief getuigt niet van een zelfreflecterend vermogen, en al helemaal niet van het besef dat mensen vandaag al het verschil kunnen maken. We voelen geen enkele sense of urgency vanuit het college om met de uitkomsten vandaag al aan de slag te gaan. Vandaar onze vragen.

Mevrouw Keulen stelt de volgende vragen:
1. Uit het onderzoek blijkt dat de volgende dienstverleningsaspecten de grootste impact hebben op de mate waarin bewoners de gemeentelijke dienstverlening waarderen: het nakomen van afspraken, reactiesnelheid, doen wat je zegt, het goed afhandelen van klachten en flexibele opstelling als dit nodig is. Waarom geeft u alleen technische oplossingen aan of oplossingen die stoelen op beleid en heeft u geen enkele notie van zaken die á la minute veranderd kunnen worden door gewoon een andere menselijke dienstverlenende attitude en de oprechte wil om er voor onze bewoners en ondernemers te zijn?
2. Heeft u naast bewoners ook onze ondernemers en bijvoorbeeld vastgoedontwikkelaars bevraagd en kunt u zich hierbij voorstellen dat als deze mensen voorliggende raadsinformatiebrief lezen - ook gezien alle reacties en krantenberichten op het handelen van het college - zij dit alleen maar als bevestiging zien van hun grieven en totaal geen vertrouwen hebben in het feit dat dit echt opgelost gaat worden?
3. Waarom sluit u uw ogen voor de realiteit en vergelijkt u deze cijfers met de Parkstadgemeentes en niet met cijfers zoals die in het gewone gebruik van toepassing zijn, waarbij eenieder begrijpt dat een 6,6 als eindconclusie echt geen cijfer is om over te juichen?

De voorzitter
Dank u wel. Het woord is aan wethouder Gelderblom.

Wethouder Gelderblom
Dank u wel. Dank voor de vragen.
1. Uit het onderzoek blijkt dat de volgende dienstverleningsaspecten de grootste impact hebben op de mate waarin bewoners de gemeentelijke dienstverlening waarderen: het nakomen van afspraken, reactiesnelheid, doen wat je zegt, het goed afhandelen van klachten en flexibele opstelling als dit nodig is. Waarom geeft u alleen technische oplossingen aan of oplossingen die stoelen op beleid en heeft u geen enkele notie van zaken die á la minute veranderd kunnen worden door gewoon een andere menselijke dienstverlenende attitude en de oprechte wil om er voor onze bewoners en ondernemers te zijn?
U hoort aan mijn toon dat ik mij niet helemaal herken in het geschetste beeld dat wij geen enkele notie zouden hebben van zaken die veranderd kunnen worden en dat onze mensen beneden bij burgerzaken geen menselijke dienstverlenende attitude hebben. En dat wij of de

mensen achter de balie geen oprechte wil zouden hebben om mensen goed van dienst te zijn. Van die suggestie ben ik een beetje geschrokken. Volgens mij verdienen die mensen elders in het gebouw die suggestie absoluut niet en wij als college ook niet. En als het gaat om sense of urgency spreekt die wat mij betreft alleen al uit het feit dat wij het onderzoek hebben laten doen. De laatste keer was namelijk 2018. Dat was dus voor aanvang van de vorige bestuursperiode. De eerste kans die zich vervolgens voordeed om in 2019 opnieuw onderzoek te doen, meldde Heerlen zich onmiddelijk af. Ik denk dat je meteen laat zien dat je het belangrijk vindt door onderzoek te doen. Dat hebben wij ook gedaan.
Inderdaad, de genoemde dienstverleningsaspecten die in het huidige onderzoek zijn gemeten, komen uit een technisch overzicht, namelijk het landelijke onderzoek van "Waar staat uw gemeente". Zo kun je ook met andere gemeenten vergelijken hoe je het doet als dienstverlener. Dan gaat het dus om aspecten die vaak voorkomen in dit soort onderzoeken. Daar is bewust voor gekozen, omdat deze dicht staan bij wat inwoners belangrijk vinden. Misschien spreekt het vanzelf, maar we hebben uiteraard de opbrengsten van het onderzoek technisch en statistisch geanalyseerd. Dan kijk je hoe we het doen ten opzichte van andere gemeenten. Daar kwam inderdaad een 6,6 uit. Daar zal ik zo meteen nog op terugkomen. Het is natuurlijk ook belangrijk dat uit het onderzoek kwam dat vooral doen wat je zegt, een flexibele opstelling en het nakomen van afspraken aspecten zijn die te maken hebben met het gedrag van medewerkers. Dat is minstens zo belangrijk en zo niet belangrijker dan het technische verhaal waar het over gaat. Daarmee wil ik aangeven dat ook de niet technische gedragsaspecten heel nadrukkelijk voorkomen in het onderzoek.
2. Heeft u naast bewoners ook onze ondernemers en bijvoorbeeld vastgoedontwikkelaars bevraagd en kunt u zich hierbij voorstellen dat als deze mensen voorliggende raadsinformatiebrief lezen - ook gezien alle reacties en krantenberichten op het handelen van het college - zij dit alleen maar als bevestiging zien van hun grieven en totaal geen vertrouwen hebben in het feit dat dit echt opgelost gaat worden?
Het hele onderzoek ging concreet over inwoners. Dat geldt voor www.waarstaatjegemeente.nl. Voor dit onderzoek zijn inwoners benaderd. Er zijn ook andere manieren om in gesprek te zijn en te gaan met de andere genoemde groepen. Dat doen we natuurlijk ook, maar dit onderzoek ging specifiek over inwoners.
3. Waarom sluit u uw ogen voor de realiteit en vergelijkt u deze cijfers met de Parkstadgemeentes en niet met cijfers zoals die in het gewone gebruik van toepassing zijn, waarbij eenieder begrijpt dat een 6,6 als eindconclusie echt geen cijfer is om over te juichen?
Ik zit tussen twee voormalig docenten in. Ik heb net nog even gecheckt hoe een 6,6 over het algemeen wordt gekwalificeerd. Dat is niet iets om over te juichen, maar wel een ruime voldoende. Dat is precies hoe wij het bewust hebben gekwalificeerd. Als we hadden gezegd dat wij het excellent vonden, dan hadden we dat gezegd. We hebben gezegd dat het een ruime voldoende is. Dat betekent ook dat het veel beter kan en moet. Ook dat staat wel degelijk vermeld, maar ik wil het hier heel graag nog een keer herhalen. Onze mensen verdienen namelijk het beste. Maar dat betekent ook dat je moet constateren dat het niet rampzalig gaat, anders krijg je geen ruime voldoende.
Nogmaals, de suggestie dat wij onze ogen sluiten voor de realiteit strookt natuurlijk niet met het doen van onderzoek. Als je je ogen sluit voor de realiteit, dan doe je geen onderzoek, want dan hoef je ook niet te verhouden tot de resultaten van het onderzoek. In die zin begrijp ik ook niet waarom dat onderzoek in het verleden niet is gedaan. Ik sta er volledig achter dat wij dat wel hebben gedaan en dat wij ons nu gaan verhouden tot de resultaten, inclusief de verbeterpunten die wij ook hardop hebben geïdentificeerd.
Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter
Dank u wel. Mevrouw Keulen, heeft u behoefte aan het stellen van een aanvullende vraag?

Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen
U zei: we hebben dit onderzoek alleen onder inwoners gedaan. Volgens mij staat dat niet zo omschreven in de raadsinformatiebrief. Gaat u deze vorm van vragenstellen ook nog stellen aan andere groepen dan alleen de inwoners? Misschien is dat dan de vervolgvraag.

Wethouder Gelderblom
Dan zouden we inderdaad even de tekst erbij moeten krijgen. Ik kan niet zomaar inschatten of we de concrete vragen die in dit onderzoek werden gesteld - nogmaals, die komen voort uit www.waarstaatjegemeente.nl - als zodanig gaan voorleggen aan die andere groepen. Zoals ik heb aangegeven, vinden wij het super belangrijk om constant in contact te staan met ondernemers en ontwikkelaars. Met ontwikkelaars hebben wij natuurlijk deze periode het Woonberaad opgericht om veel beter in contact te komen staan met ondernemers. Er is op allerlei mogelijke manieren contact. Misschien is het niet letterlijk dezelfde vraag, want dat was uw vraag, maar de geest van de vraag stellen wij ook aan de andere categorieën, namelijk: hoe kunnen wij beter samenwerken en hoe kunnen wij dienstverlenend beter zijn?

De voorzitter
Dank u wel. Ik kijk even naar de rest van de raad. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD
Voorzitter. Toen mevrouw Heine deze motie indiende tijdens de Algemene Beschouwingen, refereerde ik de wethouder er ook aan dat al in 2019 de VVD en D66 een motie hebben ingediend die unaniem is aangenomen met betrekking tot de verbetering van de dienstverlening. De wethouder heeft toen gezegd: daar ga ik zeker even naar kijken. Maar als ik kijk naar wat er nu voorligt, heb ik niet de indruk dat de wethouder daarnaar heeft gekeken. Ik herken mij ook helemaal niet in het verhaal dat daar staat. Ik herken mij absoluut in het verhaal van mevrouw Keulen. Ik vraag me dan ook af waarom de uitkomsten van die motie niet zijn meegenomen om ook de verbetervoorstellen te onderzoeken bij ondernemers. Dat is juist met name een doelgroep die zeker durft te klagen over dingen. Wat mij betreft is het een onderzoek waarvan ik denk dat het achter een bureau tot stand is gekomen.

De voorzitter
Wat is uw vraag?

De heer Van den Berg, VVD
Mijn vraag is: kan de wethouder aangeven op welke wijze hij ondernemers heeft betrokken bij dit onderzoek?

De voorzitter
Dank u wel. Wethouder Gelderblom.

Wethouder Gelderblom
Dat heb ik net al gedaan. Ik kan dus verwijzen naar het antwoord dat ik net al heb gegeven. Dit onderzoek ging inderdaad specifiek over inwoners. Op allerlei andere manieren kijken wij ook naar hoe ondernemers onze dienstverlening beleven.

De heer Verreck, PvdA
De wethouder heeft gelijk dat een 6,6 afgerond een ruime voldoende is, namelijk een 7. Ik zit ook naast een docent. Dus in die zin klopt het wel wat de wethouder zegt. Ik zou willen verzoeken om het Gemeentelijk onderzoek dienstverlening en de Leidraad dienstverlening die laatst is verschenen, samen in de commissie te laten terugkomen. Daar zitten veel vragen en leerpunten in. Het is goed om deze in de commissie te laten terugkomen. Kan de wethouder het daarmee eens zijn? Daarmee ook het verzoek aan de burgemeester om het via het presidium te agenderen voor de commissie.

De voorzitter
Ik zie de wethouder ja-knikken, dus we agenderen het voor het presidium. De heer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Ik heb een vraag aan de wethouder. Wethouder, stel u was ondernemer en u deed een klanttevredenheidsonderzoek en dit rapport kwam terug over de klanttevredenheid, zou u zich dan als ondernemer zorgen maken? Ik wel.

Wethouder Gelderblom
Dat is een hypothetische vraag. Ik denk dat het alleszins afhangt van of ik heb deelgenomen aan het onderzoek en van wat ik heb ingevuld. Relevanter is: wat vinden wij er als gemeente van, als dienstverlener zelf? Ik vind dit niet goed genoeg. Ik ben zelf ook geen zesjesstudent, dus ik denk dat het veel beter moet. Ik denk dat we ons er hard voor moeten maken dat we het veel beter gaan doen dan een 6,6. Dat is ruim voldoende, maar niet excellent. Zoals ik al zei, verdienen onze mensen het beste. Dus ja, het moet beter. Daar gaan wij ook hard voor knokken. Nogmaals, de suggestie dat wij onze ogen sluiten voor de realiteit en dat wij en de mensen die iedere dag in dit gebouw werken geen oprechte wil zouden hebben om goede dienstverlening te verzorgen, is echt niet zo.

De voorzitter
Dank u wel. Mevrouw Heine.

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA
Ik begrijp dat in de vorige periode geen onderzoek is gedaan. We kunnen dus eigenlijk ook geen score vergelijken. De vraag is dus eigenlijk aan de vorige portefeuillehouder: waarom is toen geen onderzoek gedaan?

Wethouder Gelderblom
Dat kan ik moeilijk beantwoorden. Maar dat klopt.

De voorzitter
Dan gaan we vrolijk door naar de vragen van de heer Rozestraten van de OPH inzake fietsendiefstal.

De heer Rozestraten, Ouderenpartij Heerlen
Dank u, voorzitter. Fietsendiefstal is misschien niet het onderwerp dat het meest bijzondere is en dat waarschijnlijk iedere dag in Heerlen voorkomt. Toch trok deze fietsendiefstal mijn aandacht, omdat op social media nogal los werd gegaan over dit gebeuren. Daarin werd trouwens ook de gemeente Heerlen getagd, maar er kwam geen reactie. Ik heb dus wel die reactie gegeven naar de betreffende persoon. Het verbaasde mij wat door die mevrouw werd

verteld over het hele proces. Ik denk dat de vragen voor zich spreken. Vandaar dat wij de vragen hebben ingediend om daar duidelijkheid over te krijgen.

De heer Rozestraten stelt de volgende vragen:
1. Klopt het dat de gedupeerde zelf, na aangifte bij de politie, contact moet opnemen met de gemeente Heerlen inzake de camerabeelden, wat vindt u dan van dit proces?
2. Na telefonisch contact met de gemeente Heerlen krijgt gedupeerde de reactie dat de beelden maar een half uur bewaard worden. En dat de politie deze alleen mag inkijken op het moment dat het gaat over zware misdrijven. Graag uw reactie hierop.
3. Camera's dienen een gevoel van veiligheid te bewerkstellingen. Bent u het met de OPH eens dat door dit soort berichtgeving het vertrouwen in de overheid opnieuw geschaad wordt en überhaupt de motivatie om aangifte te doen verder onder druk komt?

De voorzitter
Dank u wel. Ook deze vragen zal ik zelf voor mijn rekening nemen.
1. Klopt het dat de gedupeerde zelf, na aangifte bij de politie, contact moet opnemen met de gemeente Heerlen inzake de camerabeelden, wat vindt u dan van dit proces?
De weergegeven procedure klopt niet. Laat ik daar maar eens even mee beginnen. Gekwalificeerde medewerkers van het Bureau Handhaving en Toezicht van de gemeente hebben alleen ten behoeve van een lopend incident de bevoegdheid om onder aansturing van de politie maximaal een half uur aan beelden terug te kijken. De politie is vanaf het moment van opslaan van de beelden eigenaar van de camerabeelden die worden opgenomen met de openbare toezichtcamera's. Gekwalificeerde politiemedewerkers zijn de enige personen die buiten een lopend incident beelden mogen terugkijken waarvan de politie vindt dat deze als bewijsmateriaal kunnen fungeren. Bij een incident en zeker bij een aangifte zal de politie ook controleren of er in de buurt van het incident openbare toezichtcamera's aanwezig zijn. Gedupeerden dienen zich bij de politie te vervoegen voor informatie over de beschikbaarheid van het beeldmateriaal. Wanneer de politie besluit dat er beeldmateriaal langer dan 28 dagen bewaard moet blijven, is wettelijk bepaald dat de politie de beelden door middel van een specifieke aanvraag kan opvragen bij de gemeente. Kortom, het is echt een ingewikkelde procedure. Deze is overigens wel helder voor agenten.
Veel van de bovengenoemde procedures zijn wettelijk bepaald en laten weinig ruimte voor andere invulling. Kortom, zoals ik het nu net beschreef, hoort het te gebeuren. Anders zou je al meteen een probleem krijgen met vervolging als je al zou willen vervolgen als een officier daartoe besluit.
2. Na telefonisch contact met de gemeente Heerlen krijgt gedupeerde de reactie dat de beelden maar een half uur bewaard mogen worden. En dat de politie deze alleen mag inkijken op het moment dat het gaat over zware misdrijven. Graag uw reactie hierop.
Zoals ik al aangaf, is de standaard bewaartermijn van openbare camerabeelden 4 weken oftewel 28 dagen. De politie bepaalt voor welke incidenten zij de beelden terugzoekt, inziet, opvraagt en gebruikt. Dat is dus echt een politiebevoegdheid. Zij bepalen aan de hand van onder andere werklast wat zij wel en niet aankunnen.
3. Camera's dienen een gevoel van veiligheid te bewerkstellingen. Bent u het met de OPH eens dat door dit soort berichtgeving het vertrouwen in de overheid opnieuw geschaad wordt en überhaupt de motivatie om aangifte te doen verder onder druk komt?
Zoals ik al zei, is de weergegeven berichtgeving gewoon niet correct. Dan krijg je inderdaad het gevoel dat dit niet bijdraagt aan het vertrouwen in de overheid. Daar ben ik het helemaal mee eens. Ik zal ze hier niet noemen, want dat gaat te ver, maar ik heb een paar geweldige voorbeelden van waar onze handhavers dingen zien op de camera's, de politie informeren en

misdadigers echt worden opgepakt daardoor. Kortom: blijf aangifte doen, want het werkt wel degelijk. We hebben alleen ook te maken met prioriteitstelling en dat soort dingen. We hebben ook te maken met wettelijke termijnen. De betreffende informatie kunnen wij in overleg produceren.
Meneer Rozestraten, heeft u nog behoefte aan het stellen van een aanvullende vraag?

De heer Rozestraten, Ouderenpartij Heerlen
Het lijkt dus inderdaad vrij ingewikkeld zoals u het schetst. Ik ben wel blij met het antwoord. Ik was zelf ook heel verbaasd. Ik heb toch wel een opmerking. Blijkbaar worden toch dingen tegen mensen verteld die mensen niet helemaal begrijpen. Misschien omdat het zo ingewikkeld is. Misschien toch een tip voor hoe we dat zouden kunnen voorkomen. Het ging compleet los op social media, zoals die mevrouw dat schetste. Die mevrouw heeft letterlijk tegen mij verteld dat zij die stappen heeft gezet en die antwoorden kreeg van de gemeente. Ik neem aan dat die mevrouw mij niet zit voor te liegen. Hoe we zouden wij dat kunnen voorkomen?

De voorzitter
Ik kan niet beamen wie wat, waar heeft gezegd. Ik zie helaas heel veel dingen op social media, waarvan ik denk: hoe kun je die onzin daar neerzetten? Dat zal ik niet in dit geval zeggen. Ik kan in mijn portefeuillehoudersoverleg met de teammanager van Toezicht en Handhaving dit nog een keer doornemen voor het geval het intern niet duidelijk zal zijn. Nogmaals, ik betwijfel dat, want de ervaren toezichthouders en handhavers moeten dit weten. Maar het kan zijn dat bij nieuwe toch weer een verschil van mening zit. Vergis je niet hoe ingewikkeld de regelgeving af en toe is. Ik zal er dus intern nog een keer aandacht voor vragen. Wellicht kunnen we er ook een keer wat voorlichting over geven. Daar moet ik even naar kijken, want dat is in afstemming met de politie. Op die manier zou ik ernaar kunnen kijken.
Anderen nog? De heer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers
Meneer de voorzitter, dank u wel. Ik leef in de veronderstelling dat als iemand aangifte doet dat er twee fietsen zijn gestolen op deze plek in dat tijdsbestek - er hangen heel veel camera's in het centrum - er op zijn minst binnen die 28 dagen wordt gekeken of er iets te zien is. Zie je iemand met twee fietsen lopen? Of komt er misschien een busje voorbij dat de fietsen inlaadt of wat dan ook? Daardoor kun je misschien een beeld schetsen van een persoon. Die persoon kunnen we misschien linken aan meerdere fietsendiefstallen. Het komt vaker voor dat een fietsendief nog veel meer diefstallen op zijn naam heeft staan. Daarmee kun je echt een gevoel communiceren dat die camera's en niet voor niets hangen. We doen ook wat aan het beveiligen van fietsen. Aan de andere kant doen wij op zijn minst alle moeite om te kijken of wij iets kunnen achterhalen. Komt dit heel dicht bij de werkelijkheid of deel ik een utopisch verhaal met u?

De voorzitter
Volgens mij komt u heel dicht bij de werkelijkheid. Op het moment dat wij bij de politie een melding van een misdrijf krijgen, zal de politie alles in het werk stellen om te kijken of zij het misdrijf kunnen oplossen. Daarbij wel gesteld hebbende dat dit niet betekent dat dit meteen de eerste, tweede of derde dag gebeurt. Afhankelijk van de aard van het misdrijf kan het wel zo zijn dat sommige zaken naar achteren worden geschoven. Vanuit de krant weet u ook hoe het hier vorig weekend aan toe is gegaan met een aantal steekincidenten. Ik kan u dan één ding voorspellen: dan liggen een heleboel dingen op een stapel te wachten tot dat die behandeld kunnen worden. Het is wel de werkelijkheid dat als wij een melding hebben, wij daar serieus

mee omgaan. Ik weet één ding heel zeker, namelijk dat de politie volop gebruikmaakt van de camera's.
Dan gaan we naar de vragen van Hart-Leers inzake de Skaeve Huse.

De heer Leers, Hart-Leers
Meneer de voorzitter, dank u wel. Omwonenden van Hoeve Passart zien het allesbehalve zitten dat er drie Skaeve Huse geplaatst zullen worden. Zij vrezen toenemende overlast en onveiligheid bovenop bestaande verslavingsproblematieken in de buurt. Ik schreef deze vragen op 21 april jongstleden, dus vandaar het volgende. Recent werd bekend dat een van de bewoners van de Skaeve Huse nabij Mondriaan een medewerkster van Mondriaan onlangs zwaar verwonde waarbij diens toestand nog steeds uiterst kritiek is. We begonnen deze vergadering met het feit dat het slachtoffer is overleden. De situatie is dus nog erger dan het moment waarop ik dit schreef.

De heer Leers stelt de volgende vragen:
- Kent u de aanhoudende signalen van onrust en overlast in de directe omgeving van Hoeve Passart? Zo ja, hoe gaat u hiermee om?
- Kunt u bevestigen dat buurtbewoners aldaar graag met u -de portefeuillehouders veiligheid en verslavingszorg- in gesprek willen? Zo ja, hebt u daarvoor een gesprek/datum ingepland.
-Hebben sinds de opening en ingebruikname van de Skaeve Huse nabij Mondriaan incidenten van overlast/problematiek in relatie tot de bewoners plaatsgevonden? Zo ja, welke, hoeveel en met welke frequentie?

De voorzitter
Het woord is aan wethouder Vrusch.

Wethouder Vrusch
Dank u wel. Allereerst, ik voel mij echt diep bedroefd over hetgeen is gebeurd. Onze gedachten gaan uit naar het slachtoffer, het gezin, de familie, vrienden, collega's, maar ook alle anderen. Het is een intense en verdrietige gebeurtenis. Dagelijks zijn wij met velen aan de slag om de gigantische problemen waar wij als samenleving mee te maken krijgen in goede banen te leiden. Die problemen zijn hier in Heerlen ook echt gigantisch. Zo hadden wij in de voorbije maand niet een, maar echt meerdere steekincidenten.
Dat zo goed mogelijk in banen leiden, doen vooral ook onze zorgprofessionals. Daar hebben wij dan ook ontzettend veel respect voor. Ondanks de passie en volhardende inzet van iedereen blijven risico's bestaan met ondraaglijke en onnoemelijke pijn en verdriet op de momenten dat het misgaat. Wij blijven er samen met alle partijen alles aan doen om dit te voorkomen, maar helaas kunnen wij geen garanties geven. Wij leven niet in een maakbare samenleving die wij naar onze hand kunnen zetten. Hoe graag wij dat ook wel zouden willen doen. Er wordt onderzocht wat er is gebeurd. Wij doen dat intern ook. Maar wij gaan tijdens het onderzoek geen inhoudelijke informatie geven. Wij begrijpen het wanneer er vragen zijn en dat iedereen duidelijkheid wil hebben. Maar uit respect en privacy voor het slachtoffer en het gezin gaan wij daarover nu geen vragen beantwoorden.
Graag wil ik stilstaan bij de berichtgeving en de relatie die wordt gelegd met incidenten op Mondriaan. Wij weten dat we kwetsbare wijken hebben in onze samenleving. Niet alleen wij, maar ik denk dat iedereen dat inmiddels weet. Wijken waar onze inwoners meer dan gemiddeld worden geconfronteerd met harde realiteiten in hun gezondheid, in de samenleving, woonomgeving maar ook de voorzieningen. Wij hebben in de afgelopen maanden steeds meer signalen van inwoners uit de wijken gekregen. Het zijn inwoners die hun zorgen hebben geuit

en zich inzetten voor een betere leefomgeving en samenleving, ook vooral in hun straten en buurten. Wij willen dit ook. Wij willen dat inwoners zich goed voelen op de plekken waar zij wonen. Dat is de reden waarom wij als college bij deze ontwikkelingen pas op de plaats hebben gemaakt. Wij gaan niet stoppen, maar we gaan de tijd nemen om verder met deze inwoners in gesprek te gaan. Wij willen in meer gezamenlijkheid met de inwoners aan de slag gaan op al deze ontwikkelingen.
Dan kom ik terug op uw vragen.
1. Kent u de aanhoudende signalen van onrust en overlast in de directe omgeving van Hoeve Passart? Zo ja, hoe gaat u hiermee om?
Ja, wij zijn bekend met die signalen. We zijn ook regelmatig in gesprek met de buurtbewoners en de betreffende zorgorganisatie.
2. Kunt u bevestigen dat buurtbewoners aldaar graag met u -de portefeuillehouders veiligheid en verslavingszorg- in gesprek willen? Zo ja, hebt u daarvoor een gesprek/datum ingepland?
Ja, daar hebben we ook al bij stilgestaan in de commissie MW. Eind mei is het eerste gesprek met een groep buurtbewoners. Begin juni hebben wij met een ander groepje ook nog een apart gesprek.
3. Hebben sinds de opening en ingebruikname van de Skaeve Huse nabij Mondriaan incidenten van overlast/problematiek in relatie tot de bewoners plaatsgevonden? Zo ja, welke, hoeveel en met welke frequentie?
Dan sta ik alleen stil bij omwonenden. Mondriaan heeft structureel overleg met buurtgericht werken Welten Benzenrade. Zaken die mogelijk van impact zijn op de buurt, maar ook bij de omwonenden, worden hierin besproken. Tevens is er ook frequent contact met de wijkagent daar. Mondriaan of wij hebben tot nu toe inzake Skaeve Huse geen signalen ontvangen over mogelijke misstanden.
Dank u wel.

De voorzitter
Meneer Leers, heeft u behoefte aan het stellen van een aanvullende vraag? Gaat uw gang.

De heer Leers, Hart-Leers
Meneer de voorzitter, dank u wel. Kan het college bevestigen dat zeer recent richting de buurt rondom Hoeve de Passart is gecommuniceerd dat het plaatsen van de Skaeve Huse voorlopig is stilgelegd? Wat is er precies gecommuniceerd? Ik kan mij voorstellen wat de reden daarvan is, maar misschien kan daar enige duiding aan worden gegeven.

Wethouder Vrusch
Zoals ik zojuist al zei, heb ik bij het bevestigen van de afspraak ook doorgegeven dat wij een pas op de plaats maken bij dit project. Dat heeft te maken met de algemene ontwikkelingen die ik nu opnoemde en waar onze zwakkere en kwetsbare wijken op dit moment overal voor staan.

De voorzitter
Mevrouw Butink.

Mevrouw Butink, Jongerenpartij Heerlen
In het verlengde van collega Leers, het volgende. U zegt: wij maken daar pas op de plaats. Geldt dat dan alleen voor Heerlen-Noord of geldt dit ook op het moment dat dit in Heerlen-Zuid zou spelen?

Wethouder Vrusch

Dat geldt op dit moment met de omwonenden daar alleen voor dit project op die locatie.

De voorzitter
Dank u wel. De heer Ermers.

De heer Ermers, Ouderenpartij Heerlen
Dank u, voorzitter. Ik ga even terug naar de afgelopen commissievergadering van de commissie MW. Ik weet dat in dit kader door de wethouder is gezegd dat voor de wijk Passart een Sociaal Veiligconcept zou worden uitgerold of in ieder geval dat daar sprake van zou zijn. Klopt dat? Dit heeft misschien wel meer te maken met de wijk Passart zelf dan met de komst van Skaeve Huse. Kunt u daar nog even kort een reactie op geven?

Wethouder Vrusch
Ik zal even moeten nakijken of daar ook precies Sociaal Veilig is. We hebben daar in ieder geval regelmatig een gesprek met de buurtbewoners. Dat heet Veilig Passart. Daar zitten ook handhaving, politie en de anderen bij.

De voorzitter
Heeft verder niemand een vraag? Dan ga ik naar de volgende vragen. Dat zijn de vragen van de heer Hendriks van de Jongerenpartij inzake de aanpak van armoede en de sociale segregatie in Heerlen. Gaat uw gang, meneer Hendriks.

De heer Hendriks, Jongerenpartij Heerlen
Dank u, voorzitter. In de afgelopen weken hebben wij diverse artikelen voorbij zien komen in de krant De Limburger. We hebben ook de programmadirecteur van Heerlen-Noord op de landelijke televisie horen spreken over de kritieke situatie in Heerlen die is ontstaan, waarbij armoede wordt geïmporteerd en de sociale segregatie een steeds groter wordend probleem is. Wat ons betreft, vereist dit een gecoördineerde aanpak. Maar je gaat ook nadenken over hoe we hier zijn beland. In de laatste weken kwam het steeds weer naar voren. Dat leidt tot de vragen die voor zich spreken.

De heer Hendriks stelt de volgende vragen:
1. Reflectie op eigen beleid en nieuwe initiatieven: Hoe ziet het college de rol van Heerlen bij het aanpakken van sociaaleconomische segregatie en in hoeverre heeft ons eigen armoedebeleid van de afgelopen jaren bijgedragen aan de huidige kritieke situatie? Is het college bereid een intergemeentelijk initiatief op te zetten om de concentratie van sociale problematiek in Heerlen (Noord) tegen te gaan, waarbij we samen met rijkere gemeenten in het land de lasten van sociale huisvesting en armoedebestrijding gaan dragen, en daarmee de deuren sluiten voor armoede van buitenaf?
2. Samenwerking met rijkere gemeenten: Kan het college uiteenzetten welke strategische partnerschappen met rijkere gemeenten reeds besproken zijn of nog mogelijk zijn om een duurzame verdeling van sociale woningbouw en de bijbehorende voorzieningen te realiseren? Hoe verhoudt dit zich tot het streven naar een meer gebalanceerde demografische en economische groei in de regio?
3. Aanpassing van woningmarktbeleid: In hoeverre is het college het eens met de stelling dat de huidige maatregelen om de instroom van laaginkomensgroepen te reguleren onvoldoende zijn? Welke stappen overweegt het college om het woningmarktbeleid beter af te stemmen op bredere sociale en economische doelstellingen, met name in het licht van de benoemde kritieke situatie? Specifiek, hoe wordt er rekening gehouden met deze situatie in projecten zoals de

renovatie van Versiliënbosch, waarbij de keuze tussen slopen of renoveren gezien de urgentie van de problematiek, wellicht geen discussiepunt meer is? Kan het college zijn visie hierop delen?

De voorzitter
Dank u wel. Het woord is aan wethouder Gelderblom.

Wethouder Gelderblom
Ik begin bij de eerste vraag.
1. Reflectie op eigen beleid en nieuwe initiatieven: Hoe ziet het college de rol van Heerlen bij het aanpakken van sociaaleconomische segregatie en in hoeverre heeft ons eigen armoedebeleid van de afgelopen jaren bijgedragen aan de huidige kritieke situatie? Is het college bereid een intergemeentelijk initiatief op te zetten om de concentratie van sociale problematiek in Heerlen (Noord) tegen te gaan, waarbij we samen met rijkere gemeenten in het land de lasten van sociale huisvesting en armoedebestrijding gaan dragen, en daarmee de deuren sluiten voor armoede van buitenaf?
De gemeente Heerlen voert natuurlijk welbewust sociaal beleid. Daarbij gaan wij erg ver om sociaal economische segregatie tegen te gaan. Maar we helpen wel altijd de kwetsbaarsten in onze samenleving zoveel mogelijk, ook daar waar het Rijk gaten laat vallen. Dat is helaas erg vaak het geval geweest in de afgelopen twee decennia en ook zeker in het afgelopen decennium.
De tweede vraag haakt in op de vorige vraag. Er worden eigenlijk drie vragen in gesteld. Is het college bereid een intergemeentelijk initiatief op te zetten om de concentratie van sociale problematiek in Heerlen (Noord) tegen te gaan? Willen we daarbij met andere rijkere gemeenten kijken hoe we de sociale huisvesting gezamenlijk kunnen gaan dragen? De derde vraag is: kunnen we daarmee de deuren sluiten voor armoede van buitenaf?
Ik denk dat het goed is om die vragen even uit elkaar te trekken. Ook als je de eerste twee dingen goed doet, dus dat je samen met andere gemeenten kijkt hoe je de concentratie van sociale problematiek kunt tegengaan, is nog niet gezegd dat de deur bij ons dicht zit. Daar zit ook meteen een uitdaging. Als we bij wijze van spreken alle fiches in zouden zetten op die dialoog met andere gemeenten, dan is mijn vrees dat je niet opt tijd genoeg beweging krijgt om de instroom en daardoor de voortgang van de overconcentratie van armoede in alle kwetsbare buurten te stoppen. Daarom ben ik ook heel erg blij dat de raad in december het beleidspakket Grip op wonen heeft vastgesteld, omdat we daarmee de volgorde omdraaien. We zeggen eerst: die kraan moet dicht. We moeten grip krijgen op die instroom. Vervolgens is het belangrijk dat je parallel daaraan ervoor zorgt dat je ook de druk op de kraan verminderd. Die is nooit helemaal perfect dicht. Zo werkt de wereld niet. Daarvoor is dat gesprek met rijkere gemeenten cruciaal. Zijn we bereid om dat soort intergemeentelijke initiatieven te ontplooien? Ja, natuurlijk. Dat doen wij ook al in veel verschillende opzichten. Het is u misschien opgevallen dat we deze keer in de meerjarige prestatieafspraken voor de komende jaren al met de corporaties overeen zijn gekomen dat we willen sturen op Parkstadhuwelijken. De heer Van Zutphen vindt dat hilarisch. Het is desondanks een serieuze zaak. Net zoals in de vraagstelling staat omschreven, gaat het erom dat je gaat kijken, zo van: als wij nou hier een ontwikkeling doen en jullie daar, kunnen wij daarin die betere verdeling bewerkstelligen als we toch parallel gaan ontwikkelen? Dat is een voorbeeld van hoe je daar waar meer draagkracht zit in andere gemeenten, in gezamenlijkheid ervoor kunt zorgen dat je de verdeling eerlijker krijgt. Ook in onze directe omgeving zijn gemeenten waar bijvoorbeeld het aandeel sociale huur - daarmee is niet alles gezegd - vele malen lager ligt dan bij ons. Daar moet eerlijkere spreiding in komen.
Ook het lopende traject rondom de Woonzorgvisie is belangrijk, die we regionaal aanvliegen. Daarbij kijken we ook wat er mogelijk is in gesprek met omliggende gemeenten in dit kader.

Kunnen we daar afspraken maken over dat wat we in de regionale woonvisie al hebben afgesproken, namelijk fair share als principe van aandachtsgroepen en kwetsbare huishoudens? Maar zelfs als we dat goed zouden doen, dus zelfs als we in de stad en in de regio eerlijk gaan spreiden, dan kunnen we nog niet om de constatering heen dat Parkstad veel meer draagt dan ze proportioneel zou moeten dragen. Dat betekent dat we ook dit gesprek moeten voeren met rijkere gemeenten die verder weg liggen. Ook dat doen we al. Als het gaat over de Woondeal spreken wij Midden-Limburg, Noord-Limburg, maar ook Heuvelland aan op hun verantwoordelijkheid. Uiteindelijk zetten wij er ook in de lobby op in dat ook het Rijk ingrijpt. Uiteindelijk is dit een landelijk vraagstuk. Oude Pekela lijkt in veel opzichten op wat in Heerlen gebeurt. Je kunt dat alleen doorbreken door landelijk beleid te voeren om meer grip te krijgen op waar groepen landen.
2. Samenwerking met rijkere gemeenten: Kan het college uiteenzetten welke strategische partnerschappen met rijkere gemeenten reeds besproken zijn of nog mogelijk zijn om een duurzame verdeling van sociale woningbouw en de bijbehorende voorzieningen te realiseren? Hoe verhoudt dit zich tot het streven naar een meer gebalanceerde demografische en economische groei in de regio?
Ik denk dat het een helemaal overvloeit in het andere ten opzichte van de laatste vraag. Als je tot een gebalanceerde demografische en economische groei wil komen, dan hoort daar leefbaarheid bij. Leefbaarheid vereist ook een balans in alle buurten en wijken van je regio. Ik heb net al een beetje geschetst welke strategische partnerschappen we aangaan met die rijkere gemeenten voor zover mogelijk. Wij zijn daar niet naïef in. Wij gooien niet alle ballen op de Goudkust van het Heuvelland. Ook bij onszelf moet de druk van de kraan. Maar goed, dat geeft volgens mij wel een beeld. Dus daar heb ik mijn antwoord gegeven.
3. Aanpassing van woningmarktbeleid: In hoeverre is het college het eens met de stelling dat de huidige maatregelen om de instroom van laaginkomensgroepen te reguleren onvoldoende zijn? Welke stappen overweegt het college om het woningmarktbeleid beter af te stemmen op bredere sociale en economische doelstellingen, met name in het licht van de benoemde kritieke situatie?
Ik heb die stelling zelf niet zien langskomen in de berichtgeving. Niet in de laatste plaats omdat een van de hoofdsprekers van de Academie van vorige week maandag, minister De Jonge zei: "Een gemeente moet altijd overwegen om een strenge huisvestingsverordening vast te stellen". Daarin lopen wij ruim voorop. Dat hebben wij zes maanden geleden al gedaan met elkaar. Doen we dat onvoldoende? Ik denk dat we binnen het bestaande kader gebruik hebben gemaakt van de instrumenten voordat de Eerste Kamer deze had aangenomen. Wij zijn daar echt scherp aan de wind. Dat laat onverlet dat je altijd moet kijken of er nog andere middelen zijn die onbenut zijn of die je bijvoorbeeld in het kader van de komst van de Wet versterking regie volkshuisvesting weer kunt inzetten. Daarmee wil ik zeggen dat wij als college de hele tijd bezig zijn om nog meer gripinstrumenten te identificeren en zo ruim mogelijk te implementeren. Maar zoals gezegd, zelfs dan wil je ook de druk van de kraan af hebben. Daar is dat parallelle gesprek voor over hoe zorg je ervoor dat rijkere gemeenten veel beter programmeren en daadwerkelijk solidariteit verwerken in hun volkshuisvestingsbeleid. Daar gaan wij vol mee door.
Tot slot nog een korte opmerking over die bredere sociale en economische doelstellingen. U heeft in de krant kunnen lezen dat in heel Limburg plannen zijn om veel woningen toe te voegen. Juist daarbij zijn ook een sterke economische en sociale onderlegger cruciaal. Je kunt er niet alleen maar komen wonen, maar er moet ook iets gebeuren. Dat betekent ook dat we wat ons betreft de ambitie om in Limburg een stevige aanvullende grootschalige woningbouwlocatie te realiseren moeten aangrijpen om de leefbaarheid te vergroten, zodat de Woonagenda en de Leefbaarheidsagenda bij elkaar komen.
Dank u, voorzitter.

De voorzitter
Dank u wel. Meneer Hendriks, hebt u behoefte aan het stellen van een aanvullende vraag?

De heer Hendriks, Jongerenpartij Heerlen
Ja, ik heb drie dingetjes. Een. Het zijn heel goede antwoorden. Het is vooral goed om te horen dat het serieus wordt opgepakt. Het is toch wel wat in de laatste twee weken allemaal naar buiten kwam. We zijn bezig met Heerlen echt op de kaart te zetten. We willen van alles ontwikkelen, maar dan moet je ook reëel zijn in hoe je hiermee omgaat, want anders kun je van alles ontwikkelen maar heeft het misschien op de lange termijn allemaal geen zin. De antwoorden zijn dus heel goed.
Mijn allerlaatste vraag gaat over de volgende pagina. We hebben bijvoorbeeld de discussie over het wel of niet slopen van Versiliënbosch. Word je op een gegeven moment niet gedwongen tot het maken van bepaalde keuzes ook door dit soort zaken?

Wethouder Gelderblom
Ik denk dat dit niet het agendapunt is om uitgebreid in te gaan op die kwestie. Maar in algemene zin kan ik zeggen dat identiteitsbehoud geen obstakel is als je streeft naar betere leefbaarheid. Sterker nog, identiteitsbehoud hoort ook bij sterke buurten en wijken. Je kunt van mening verschillen over hoe je identiteit behoudt, maar dat je daarin moet investeren lijkt me een wezenlijk onderdeel van vitale veerkrachtige buurten en wijken.

De voorzitter
Ik zie een aanvullende vraag van de heer Reijnders. Gaat uw gang.

De heer Reijnders, SP
Dank, voorzitter. Ik denk dat het goed is dat die instroom van buiten een keer heel feitelijk is gemaakt vanuit de Sociale Academie. Dit wisten we natuurlijk al lang. Ik denk dat dit ook een van de redenen is dat we hebben gezegd dat we die kwetsbare wijken moeten ontzien. Dat ging nadrukkelijk ook om het verkeer van buiten naar binnen. Maar het blijft toch een lastig verhaal. Ik vind overigens dat het college heel veel goed doet. Ik vind dat woningpakket ook echt heel goed. Ik denk dat wij het maximale eruit halen. Mag ik ook de conclusie trekken dat wij op dit moment rondom die uitstroom, vooral ook vanuit steden als Soest en Den Haag die mensen motiveren om hier naartoe te komen, geen echt effectieve middelen hebben? Het is moeilijk maakbaar in de komende periode met de huidige wetgeving om daar echt wezenlijk op in te grijpen.

Wethouder Gelderblom
Ik zou zelf die conclusie niet als zodanig trekken. Ik denk dat het absoluut klopt het dat het een grote uitdaging is. Laat ik een voorbeeld noemen uit het pakket dat de raad heeft vastgesteld. De huisvestingsvergunning betekent wel degelijk dat als je uit Soest komt en je hebt geen economische of maatschappelijke binding met Heerlen, dan heb je als gemeente inderdaad de mogelijkheid om te zeggen: sorry, dan gaat het dus niet. Dat is een manier om de kraan dicht te draaien. Zoals ik al aangaf, kun je zeggen: misschien komen er nog betere instrumenten en kun je het misschien verder aanscherpen. We hopen ook uit de ervaring lering te kunnen trekken om te kijken of het nog beter kan en of we die wet optimaal hebben gebruikt. Dat als voorbeeld is natuurlijk wel degelijk een manier om te zeggen dat we mensen van buitenaf met een bepaalde achtergrond er hier en daar niet bij kunnen hebben.

De voorzitter
Dank u wel. Dat was het. Dan zijn wij door het vragenuur heen. Dat betekent dat de overige vragen nog deze week schriftelijk aan u zullen worden toegezonden.

3. Vaststellen notulen raadsvergadering d.d. 27 maart 2024
De voorzitter
De heer Pauwels wil hier het woord over voeren. Gaat uw gang, meneer Pauwels.

De heer Pauwels, CDA
Dank u, voorzitter. Op bladzijde 44 van de notulen - dat we in deze omstandigheden toch even de humor erin houden - staat dat een nieuw lid van het management is benoemd om te zitten op de servers. Ik denk dat hier "service" is bedoeld.

De voorzitter
Ja. Zitten op de servers is waarschijnlijk wel heel lekker warm. Dus in koude tijden zoals vandaag is dat misschien goed. U heeft gelijk. Dank u wel. Kunnen wij daarmee het verslag vaststellen? Dat is het geval. Dank u.

4. Vaststellen van de ingekomen stukken en de wijze van afdoening
De voorzitter
Ik zag daar een paar vingers. De heer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Dank u wel, voorzitter. Ik had daar twee dingen. Die hebben eigenlijk betrekking op hetgeen hierna nog op de vergadering staat. De eerste is punt nummer 14 van Inwoner van Heerlen F.A. over de Transitievisie Warmte 2.0. We hebben dadelijk een motie over de warmtetransitie. Deze inwoner zegt dat de warmtetransitie die door het college is vastgesteld niet rechtsgeldig is vastgesteld. Misschien zou de betreffende wethouder daar straks even op kunnen reageren. Ik snapte de brief niet helemaal, maar dat was volgens mij wel de conclusie van het verhaal.

De voorzitter
Ik neem dat mee bij het agendapunt.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Dan noem ik punt nummer 19. Het inkoopbeleid staat dadelijk ook op het programma. Nummer 19 is van de directeur van Stimulansz, brief inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Heerlen. Die beklaagt zich over het feit dat wij een aanbesteding hebben gedaan die in strijd zou zijn met ons eigen inkoopbeleid. Wij gaan dus dadelijk dat raadsvoorstel over het inkoopbeleid doen. Misschien zou de wethouder ook kunnen meenemen waarom deze directeur meent dat in strijd met het eigen inkoopbeleid is gehandeld.
Dank u.

De voorzitter
Dat is er volgens ons niet, dus wij beantwoorden die brief. Ik ben in dit geval de portefeuillehouder. Wij pakken dit op en zullen het antwoord ook aan u doen toekomen.
Meneer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers

Voorzitter, dank u wel. Zowel brief 1 als brief 4 hebben betrekking op de Eurohandelsonderneming. Ik heb vorige week in de raadscommissie tijdens het vragenuur schriftelijke vragen aangereikt over of een gesprek heeft plaatsgevonden met de Eurohandelsonderneming en over wat de stand van zaken is. U was er toen niet, dus u kon er niets over zeggen. Ik ben er zeer benieuwd naar. Ik weet niet of dit het moment is om aan te geven of reeds een gesprek heeft plaatsgevonden en of er enige schot in de zaak zit. U hoort aan mijn stem dat ik natuurlijk hoop van wel.
Punt 29 gaat over de inwoner die een verzoek doet om een integriteitsonderzoek naar R. Wever. Nu heb ik dat schrijven gelezen. Ik begrijp daaruit dat de betreffende inwoner die aangeeft gewoon met naam en toenaam genoemd te willen worden nog steeds in het Van der Valk hotel verblijft. Ik neem aan dat dit op kosten van de gemeente Heerlen is. Ik was zo langzamerhand in de veronderstelling dat die periode van hotelverblijf achter ons lag. Dat was voor mij wel een eyeopener, zo van: wat is hier aan de hand? Misschien is het toch goed om op korte termijn wat meer informatie te krijgen over wanneer dit traject eindelijk is afgerond, want zeer normaal is die omstandigheid natuurlijk niet.

De voorzitter
Ten eerste. Het gesprek heeft plaatsgevonden met de Eurohandelsonderneming. De afspraak is dat wij daar gezamenlijk een statement over uitbrengen. Dat is in de maak. Dat zal binnenkort zijn. We hebben afgesproken om daar verder niets meer over te zeggen, van beide kanten. Dat is goed afgestemd.
Het laatste punt betreffende de persoon. Volgens mij nog steeds Van der Valk, maar wij zullen u een update geven. Ik denk dat dit het beste via de commissie kan gaan. Het is een beetje lastig om hierover te praten, omdat de brief over mij gaat.
Kunnen wij met deze opmerkingen die lijst met ingekomen stukken vaststellen? Dank u wel.

6. Benoeming en beëdiging leden Rekenkamer
De voorzitter
Volgens mij moet ik eerst vragen of u het eens bent met de benoeming. Kunt u instemmen met de benoeming van de leden van de Rekenkamer? Dat is het geval. Dan ga ik nu over tot de beëdiging van de beide leden. Ik roep mevrouw Van Liere en de heer Lemmens op om voor mij te verschijnen. Laten we dat maar in één keer doen, want het is dezelfde belofte. Ik lees hem één keer voor en dan mogen beiden antwoorden. Het is net zoiets als een huwelijk, het is heel ingewikkeld, maar als je aan het einde maar gewoon zegt "dat verklaar en beloof ik", dan komt het allemaal goed.
Ik verklaar dat ik, om tot lid van de Rekenkamer benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de Rekenkamer naar eer en geweten zal vervullen. Wat is daarop uw antwoord?

Mevrouw Van Liere
Dat verklaar en beloof ik.

De heer Lemmens
Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter

Dan bent u bij deze benoemd, met een warm applaus en een bos bloemen. *(applaus)*

7. Rekenkamerbrief doe-mee-onderzoek klachtbehandeling
Hamerstuk.

8. Beslissing op bezwaar
Hamerstuk.

9. Facetbestemmingsplan "Aanpak plancapaciteit detailhandel"
Hamerstuk, waarbij Forum voor Democratie geacht wordt tegen te hebben gestemd.

10. Bestemmingsplan "Uitkoop woningen onder hoogspanningsmasten"
Hamerstuk.

11. Actualisatie Afvalstoffenverordening Heerlen 2024
De voorzitter
Wie mag ik hierover het woord geven? De heer De Groot, gaat uw gang.

Eerste termijn

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen
Dank u, voorzitter. Laat voorop staan dat wij het in principe gewoon eens zijn met het voorstel zoals het er ligt, met één uitzondering. Dat is de uitzondering dat een fors deel van de kosten van de invoering van de ja-ja-sticker, ongeveer de helft, voor rekening van het budget Ouderenbeleid zou moeten komen. Daar zijn wij het natuurlijk absoluut niet mee eens. Dat mag duidelijk zijn.
Daarnaast hebben wij de volgende vraag aan de wethouder. In principe willen wij graag voor stemmen, maar wel onder de voorwaarde dat de financiering hiervan ergens anders uit gehaald moet worden. Wij willen aan de wethouder vragen of dat mogelijk is en of hij daar serieus naar wil kijken. Daar horen wij graag het antwoord op. Laten wij dat als eerste stellen.
Dan ten aanzien van het amendement. Dat vinden wij toch wel een heel vreemde gang van zaken. We hebben destijds die motie bij meerderheid hier in de raad aangenomen. Nu wordt via het middel van een amendement eigenlijk geprobeerd om de kern van die motie onderuit te halen. Ik vind dat eigenlijk niet netjes. Zo ga je niet met elkaar om. In die zin zou ik willen zeggen dat wij uiteraard niet akkoord gaan met het amendement. Wij hebben destijds besloten middels die motie om dit in te voeren. Ik vind ook dat we dat gewoon moeten doen. Ik hoop wat dat betreft op een stukje medewerking van de rest van deze raad.
Dank u.

De voorzitter
Ik geef nu het woord aan de heer Van den Berg die waarschijnlijk ook de toelichting op het amendement meteen zal meenemen.

De heer Van den Berg, VVD
Voorzitter. De actualisering van de Afvalstoffenverordening. Behoudens de implementatie van de ja-ja-sticker kan de VVD instemmen met de afvalstoffenverordening. We hebben er al eerder voor gepleit om de ja-ja-sticker niet in te voeren, omdat het bestaande beleid afdoende is en voor iedereen duidelijk is. Ook de te maken kosten zijn in onze ogen overbodig en al helemaal de kosten die door het college zijn benoemd daarin.

Meneer de voorzitter. Kortom, wij brengen een amendement in op de Afvalstoffenverordening. De inhoud spreekt daar voor zich. Dank u wel.

De voorzitter
Dank u wel. Mevrouw Heine.

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA
Dank u, voorzitter. Wij hebben vorig jaar voor de ja-ja-sticker gestemd. Nu blijkt dat het zoveel geld kost, vindt onze fractie dat wij aangaande de bezuinigingen die onze gemeente moet gaan uitvoeren hier niet mee kunnen instemmen, omdat alles wat nu niet direct van groot belang is niet uitgegeven moet gaan worden. Wij begrijpen dat dit vervelend is, omdat de ambtenaren hier zoveel werk voor hebben gedaan. Maar toen deze motie in stemming werd gebracht, wisten wij niet wat ons financieel te wachten stond. Daarom steunen wij het amendement van de VVD. Als dit amendement het haalt, steunen wij het raadsvoorstel.
Dank u, voorzitter.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)
Ik ben benieuwd naar het volgende. Als blijkt dat het geld dat hier ingeboekt staat allang in de begroting is verdisconteerd en daarmee allang gewaarmerkt is en er geen extra geld meer naartoe gaat, gaat u dan voor of tegen deze motie stemmen? Dan is het geen extra geld dat erheen gaat.

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA
Wij moeten het toch betalen. Waar komt het geld dan vandaan?

De heer Verreck, PvdA (interruptie)
Als het geld allang in de begroting van vorig jaar is verwerkt ...

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA
Dan vinden wij het geld en kunnen wij het nu bezuinigen.

De voorzitter
Heeft u het zelfbestuur uitgevonden in de gemeente?

De heer Verreck, PvdA (interruptie)
Ja, goed hè?

De voorzitter
De vergadering dient via mij te lopen.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)
Meneer de voorzitter, wij zijn naar Hilversum geweest en daar hebben we dit geoefend.

De voorzitter
Ik ben niet de heer Kockelmann.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)
Meneer de voorzitter, als ik mag. Even serieus. Als nu blijkt dat het geld dat hiervoor staat begroot al lang in de begroting van dit jaar is verwerkt, dan kun je wel zeggen dat we voor dit

amendement gaan stemmen en daarmee die € 85.000 gaan besparen. Volgens mij gaat het om € 85.000. Excuus, € 55.000. Dat is volgens mij 0,1% of iets dergelijks van onze totale begroting binnen de gemeente Heerlen. Het is dan eigenlijk heel raar wat u doet. U zegt dat wij vorig jaar als fractie welbewust voor deze motie hebben gestemd. Nu zegt u: het kost geld, dat gaan we niet meer doen. Dan ben je toch niet meer betrouwbaar als fractie? Eigenlijk bent u dan gewoon een draaikont, zou een van uw politieke voorgangers gezegd hebben.

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA
Nee, dat ben ik niet met u eens. In deze tijd waarbij wij heel veel moeten gaan bezuinigen, telt elke tienduizend euro. Ook al zou het begroot zijn, kunnen wij nu dat geld besparen. Dan gaan wij toch tegen stemmen.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)
Ik heb een vraag aan mevrouw Heine. Ik heb haar al eerder horen zeggen dat als er extra kosten zijn gemoeid met grotere projecten ... Ik kan mij nog stadsprojecten herinneren waarbij mevrouw Heine aangaf: ach, die miljoenen die we dan mislopen, daar komen wij wel overheen als stad. Als we het nu hebben over een extra bedrag van € 55.000 op een totale begroting van 450 miljoen, dat is de jaarlijkse begroting van Heerlen, heeft mevrouw Heine het over dat wij moeten bezuinigen. Dat past toch totaal niet in deze redenatie van het CDA? Hoe kijkt mevrouw Heine daartegenaan?

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA
Ik geef hetzelfde antwoord als net. We moeten een hele hoop gaan bezuinigen, dus alles wat we kunnen bezuinigen, vinden wij als CDA dat we moeten doen.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)
Ten eerste ben ik het helemaal eens met mevrouw Heine. Maar ik hoor de vorige twee sprekers, de heer Verreck en de heer De Groot zeggen € 55.000. Maar als ik het voorstel goed begrijp, komt daar nog eens een keer bij per bezorging € 25.000. Dus die € 55.000 is eenmalig plus elke bezorging kost € 25.000. Ik ben het volledig met mevrouw Heine eens. In deze tijd is dat gewoon niet reëel.

De voorzitter
Dat was een statement. Meneer Hendriks.

De heer Hendriks, Jongerenpartij Heerlen
Ik heb deels misschien ook een statement, maar het is ook gewoon een vraag. Mevrouw Heine zegt dat we moeten gaan bezuinigen. Dat vinden wij ook. Maar dan hoop ik wel dat mevrouw Heine ons een aantal voorbeelden kan noemen en dat ook gaat doen in de toekomst vanuit mogelijkerwijs coalitieakkoorden waar we dan misschien ook beter kunnen gaan bezuinigen. Kunt u afdelingen benoemen?

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA
Dat weet ik niet, maar als er dadelijk misschien voorbeelden komen waarvan wij vinden dat ze niet direct noodzakelijk zijn voor het belang van de burgers en we kunnen daar bezuinigen, dan zullen wij daar ook tegen stemmen.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Als er een volgende tranche nodig is om aankopen te doen op de Eerste Promenade, stemt het CDA dan tegen of gaan ze wederom die risico's nemen?

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA
Nee, want als op de Promenade de hogeschool gaat komen, dan is dat heel erg noodzakelijk voor het centrum en voor onze ondernemers. Daar gaan wij dus niet tegen stemmen.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)
Ik hoor mevrouw Heine zeggen: als er een hogeschool gaat komen. Als er dus geen hogeschool komt, dan zet u er een dikke punt achter?

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA
Nee, ook niet, want het is de vraag wat er wel gaat komen. Misschien komen er wel winkels. Die zijn ook belangrijk voor het centrum, dus dat kan ik nu niet zeggen.

De voorzitter
Ik geef het woord aan de heer Nefjodov.

De heer Nefjodov, GroenLinks
Dank u, voorzitter. Over het voorstel kan ik simpel zijn. Daar ben ik voor. Over het amendement kan ik ook simpel zijn. Daar ben ik tegen. Besparen is beter dan recyclen. Het is beter voor klimaat, milieu en natuur. Met de ja-ja-sticker bespaart Heerlen jaarlijks ruim een half miljoen kilo aan papier, ruim 7 miljoen megajoule aan verspilde energie en ruim een half miljoen aan jaarlijkse CO_2-uitstoot. Ongeadresseerd drukwerk is meestal niets anders dan een papieren variant van een ongevraagd spambericht. Dit amendement leidt dan ook tot niets anders dan een verspilling van tijd en papier en een bijdrage aan de verergering van de klimaatcrisis.
Eerder is de ja-ja-stickermotie door de raad aangenomen. Het college voert met dit voorstel deze motie uit. Wij mogen er maanden later dan ook van uitgaan dat het aannemen van deze motie het college ertoe heeft gebracht hiervoor capaciteit vrij te maken en dit uit te voeren. Hetgeen betekent dat er dus al flink wat capaciteit en investering naar aanleiding van het democratisch genomen besluit is gedaan. Mijn vraag aan indiener VVD: ziet u niet in dat uw amendement eigenlijk niets anders is dan een betuttelende verkwisting voor reeds geïnvesteerd belastinggeld? Mijn vraag aan mede-indiener SP: ziet u niet in dat u hiermee de werkende klasse van de toekomst ...

De heer Reijnders, SP (interruptie)
Dat zijn een hele hoop statistieken. Ik weet niet of de heer Nefjodov bij al die cijfers heeft meegewogen dat er al buitengewoon veel brievenbussen zijn met allerlei stickers erop. Ik mag graag flyeren als hobby, dus ik weet dat. Mijn tweede vraag is nog relevanter. Beseft de heer Nefjodov ook wat voor hem milieuvervuilende klimaatrommel is, voor mensen in heel andere omstandigheden heel belangrijke foldertjes kunnen zijn die maken dat je aan het eind van de week rondkomt met je boodschappen, omdat je nu eenmaal door de steeds duurder wordende prijs vaak afhankelijk bent van de kortingen en de aanbiedingen?

De heer Nefjodov, GroenLinks
Ziet de SP niet in dat ze hiermee denken aan de werkende klasse op de korte termijn, maar de werkende klasse op de lange termijn, uw nakomelingen en de nakomelingen daarvan, op hoge kosten jaagt op het vlak van klimaat en milieuvervuiling? De bronnen waar ik mij op baseer, zijn niet zomaar bronnen. Dat zijn de VNG-bronnen waar ook de gemeente zich op heeft gebaseerd.

De heer Reijnders, SP (interruptie)
Voorzitter, zou u wellicht aan de heer Nefjodov willen vragen om geen wedervraag te stellen, maar om misschien een antwoord te geven op mijn vraag?

De voorzitter
Meneer Nefjodov, wilt u antwoorden op de twee vragen van de heer Reijnders?

De heer Nefjodov, GroenLinks
Als de heer Reijnders dat ook doet.

De voorzitter
Ik laat u nooit meer naar Hilversum gaan. Dit wordt mij te ingewikkeld. Meneer De Groot, aan u het woord.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)
Ik wil even reageren op de reactie van de heer Reijnders. Die discussie hebben we de vorige keer natuurlijk ook gevoerd. Het klopt dat heel veel mensen afhankelijk zijn van de reclamefolders om de goedkoopste aanbiedingen eruit te vissen. Dat begrijpen wij allemaal. Maar de extra kosten die zijn gemaakt rondom de ja-ja-sticker zitten erin om juist ook die mensen te informeren over het belang van de besparing die wij hier doen op het gebied van duurzaamheid en tegelijkertijd die mensen ook bewust te maken dat ze toch nog altijd die folders in de bus kunnen krijgen. Daar gaat het om. Laten we wel wezen, beste mensen. Als we hier nu nee tegen zeggen, wat stelt duurzaamheid dan nog voor in de raad van Heerlen? Dat vraag ik mij echt af.

De voorzitter
Dank u wel. Dat was een betoog richting de heer Reijnders.

De heer Reijnders, SP (interruptie)
Ik ga wel antwoord geven. Ik vind het wel tamelijk grotesk geformuleerd. "Wat is duurzaamheid nog waard in de gemeente Heerlen als we mensen hun folders niet afnemen?" Dat hoor ik eigenlijk zeggen. Dat lijkt me echt een karikatuur van jewelste. Ik ben erg voor het nemen van maatregelen voor het klimaat. Maar nogmaals, ik zie dat heel veel mensen allang hun keuze hebben gemaakt op hun brievenbus. Ik zie ook de mensen dat niet doen. Ik wil hier een lans breken voor veel mensen in kwetsbare posities die ik helemaal niet voor een ja-ja-sticker overal naartoe wil jagen. Die mensen moeten gewoon die foldertjes kunnen ontvangen en moeten daar naar kijken. Als we hele grote klappen kunnen maken voor het klimaat, dan ben ik daar erg voor. Maar dat gaat hier niet gebeuren doordat we hier de reclamefoldertjes afschaffen.

De voorzitter
Ik zie nog een interruptie. Het is allemaal zo langzamerhand wel randjewerk aan het worden. De heer Daamen, een interruptie.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang
Voorzitter. Ik wil alleen maar een stemverklaring afleggen. Dat is precies hetgeen waarom wij de vorige keer ook tegen hebben gestemd.

De voorzitter

Maar de stemverklaring zit op een ander tijdstip.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang
Dat snap ik.

De voorzitter
We zitten in het betoog van de heer Nefjodov.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang
Nog steeds?

De voorzitter
Ja, nog steeds! U had mee naar Hilversum moeten gaan, krijg ik net te horen. Dan kun je dit volgen en anders niet. Wilt u ook nog een interruptie doen, mevrouw Géron, of wilt u uw buurman laten uitpraten? Dat mag ook. Het mag allebei, wat mij betreft.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
Mijn buurman mag uitpraten. Ik heb een interruptie op de heer Reijnders. Ik houd die nog wel even vast.

De voorzitter
Neemt u die mee straks in uw betoog, graag. De heer Nefjodov.

De heer Nefjodov, GroenLinks
Nogmaals, zoals de heer De Groot inderdaad goed heeft uitgestippeld. Dit zijn kosten die al zijn meegenomen. Daarentegen staat dat waarschijnlijk ook met het college kan worden overlegd in hoeverre die mensen, de werkende klasse die specifiek afhankelijk zijn van deze flyers, kunnen worden meegenomen in die hele informering. Dus nogmaals mijn vraag aan de SP: in hoeverre heeft u in uw stemgedrag over dit amendement de werkende klasse van de toekomst meegenomen? Al die nakomelingen die de klimaatkosten moeten dragen?
Dus dat voor zover de SP. Mijn vraag aan mede-indiener PHB: beseft u dat uw partij nog zoveel straatafvalopruimacties kan houden - wat u ook terecht doet - maar u met dit amendement dweilt terwijl u de kraan openhoudt? Tenslotte nog mijn vraag aan het CDA. De partij waarvan het leeuwendeel 180° is gedraaid in het stemgedrag. Hoe legt u de klimaatimpact van uw veranderde stemgedrag later uit aan uw kleinkinderen?
Dank u wel.

De voorzitter
Dank u. Als we allemaal op deze manier eerste termijnen gaan doen, dan weet ik zeker dat we bij elke fractie een reactie gaan krijgen. Dan gaan we dan doen over een onderwerp waar we eigenlijk maar één dingetje willen bespreken, dat is het amendement. Ik hoor iedereen zo ongeveer zeggen: we zijn het wel eens met de inhoud. Dan hebben we straks een termijn van meer dan een uur over het amendement, over iets waar we straks gewoon over zullen moeten gaan stemmen. In de volgorde is mevrouw Géron nu aan het woord.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren
Dank u, voorzitter. Er was een meerderheid voor de ja-ja-sticker. Dat hebben we gedaan om te bezuinigen op materiaal, water, energieverbruik en koolstofuitstoot. Meneer Reijnders zegt: voor het klimaat willen wij wel het een en ander doen. Maar dit heeft alles te maken met onze zorgen

voor het klimaat. En dan ook nog voor de jongeren. De jongerenraad zat hier net op de tribune. Door dit niet te doen, zeggen we tegen de jongeren: "Bekijk het maar. Sop het maar op. Doe het straks zelf maar." Wij ontvingen dus een raadsinformatiebrief, waarin het plan stond tot uitvoering. We krijgen nu een voorstel om goed te keuren. Ik hoor en vrees dat het niet goedgekeurd wordt. Dat is een zeer trieste zaak als we een meerderheidsbesluit gaan terugdraaien waar al maanden aan is gewerkt, waar college en ambtenaren werk aan hebben besteed. Dat is allemaal weggegooid geld voor € 55.000 die bestemd zijn om onze inwoners goed voor te lichten over hoe het nu in elkaar zit met die sticker. Nee, we doen het niet. Niets meer. De kosten die zijn gemaakt, toppie. Mensen, jullie hebben werk gedaan. Sorry, wij gaan niet meer mee. Schaf het maar af. Ik vind dat we er dan als raad zeer gekleurd op staan.

De voorzitter
Mevrouw Bottenberg, gaat uw gang.

Mevrouw Bottenberg-Brylka, SP
Dank u, voorzitter. Deze actualisering komt ook mede door een motie van vorig jaar maart 2023. Toen hadden wij als SP al kritiek op deze motie. Nu is het een jaar later en iedereen heeft het nog moeilijker, want de inflatie blijft maar doorstijgen. De mensen hebben nu nog meer dan vorig jaar te maken met hun bestaanszekerheid. Velen zijn afhankelijk van aanbiedingen. Zij zullen deze reclameflyers goed uitpluizen naar de beste koopjes. Daarbij, de mensen die deze flyers niet willen, hebben nu al een ja-nee of nee-nee-sticker. Dus nu weer een extra sticker, nee, nee.
Daarbij gelet op de hoge kosten van de invoering en ook nog eens de handhaving hiervan. Daarom dienen wij mede dit amendement in.
Dank u, voorzitter.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)
Ik hoor mevrouw Bottenberg nu hetzelfde argument aangeven als de heer Reijnders zojuist. Zij gaan ervan uit dat iedereen een ja-nee-sticker op de brievenbus heeft plakken. Dat is natuurlijk niet zo. Het gaat hier juist om al die mensen die niets op hun brievenbus hebben plakken. Zij krijgen die dingen binnen en die gaan linea recta de prullenbak in. Daar gaat het hier met name om. Hier wordt een verkeerde voorstelling van zaken gepresenteerd. Daar wil ik toch wel even een opmerking over maken.

Mevrouw Bottenberg-Brylka, SP
Daar ben ik het niet mee eens. De mensen die het niet willen, hebben nu een sticker op hun brievenbus. De mensen die het wel willen, hebben geen sticker.

De voorzitter
Dank u wel. Ik zag dat de heer Leers ook nog in eerste termijn wilde spreken.

De heer Leers, Hart-Leers
Meneer de voorzitter, dank u wel. Ik heb in de commissievergadering de vraag gesteld of er nog meer vergelijkbare krantjes zijn zoals de Stadskrant. Die worden dadelijk ook geconfronteerd met hogere kosten. Ik heb daar geen mail of ander stuk over voorbij zien komen. Mijn vraag is dus: wat is het antwoord op die vraag? Is het antwoord inmiddels gegeven en zo ja aan wie en wanneer? Als dat niet zo is, dan is nu misschien het moment.

De voorzitter

Dank u wel. Dat is een vraag voor de wethouder. De heer Dragstra wil ook graag in eerste termijn.

De heer Dragstra, D66
Tot slot. Ik heb met stijgende verbazing naar dit debat gekeken. We hebben hier al lang geleden over gesproken, een jaar geleden. We gaan het hele debat weer herhalen. We wisten allemaal dat er kosten gemaakt zouden moeten worden om deze sticker in te voeren. Nu gaan we een motie die weliswaar met krappe meerderheid is aangenomen weer terugdraaien, alle inspanningen van onze ambtenaren ten spijt. Dat vinden wij heel teleurstellend.

De voorzitter
Dank u wel. Dan is het woord aan de wethouder. Interruptie van de heer Nefjodov?

De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)
Dat was eerder op mevrouw Bottenberg en niet zozeer op de heer Dragstra, maar u was het volgens mij vergeten. Kan ik daar nog op reageren?

De voorzitter
Ja, een interruptie mag.

De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)
Mevrouw Bottenberg, ik vroeg mij af in hoeverre u de klimaatimpact van jaarlijks een half miljoen CO_2-uitstoot heeft meegenomen in uw stemgedrag. Hoe denkt u dat de werkende klasse van de toekomst dat zal kunnen betalen?

Mevrouw Bottenberg-Brylka, SP
Volgens mij heeft mijn collega, de heer Reijnders, hier net uitgebreid antwoord op gegeven.

De voorzitter
Het woord is aan wethouder Gelderblom. Ik staak de discussie ook echt even mensen, want het is mooi geweest.

Wethouder Gelderblom
Het begon allemaal met een verzoek vanuit de raad aan het college in de vorm van een motie die was aangenomen. Daar zijn we mee aan de slag gegaan. Er kwam net nog een vraag binnen vanuit de raad. Zouden wij bereid zijn om op zoek te gaan naar een andere dekking? Ja, daar zijn wij in principe toe bereid. Maar dat gaat vanavond niet lukken. Dan zou het stuk aangehouden moeten worden.
Dan was er nog een vraag vanuit de heer Leers. Daar heb ik een cruciaal onderdeel niet van verstaan. Kunt u dat even herhalen, dan kan ik de vraag beantwoorden.

De voorzitter
Meneer Leers, kunt u uw vraag herhalen?

De heer Leers, Hart-Leers
We hebben het geluk dat hier geen spreektijd geldt. Dus wat dat betreft doe ik dat met plezier.

De voorzitter
U hoeft het niet te rekken met zijn allen. Dat hoeft echt niet.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)
Sommige dingen hoor ik dan selectief weer niet. Ik begreep dat de wethouder nog wilde weten wat ik heb gevraagd. Net zoals in de raadscommissie heb ik gevraagd of er krantjes zijn die vergelijkbaar zijn met de stadskrant die onder dit gesternte als het voorstel wordt aangenomen ook met extra kosten worden geconfronteerd. Is dat bekend? Ik zou het niet weten, maar het zou kunnen dat dit gaat gebeuren en dat we daarmee anderen met extra lasten gaan opzadelen. Dat was mijn vraag in de raadscommissie. Ik heb begrepen dat dit wordt uitgezocht. Ik begrijp vanuit het college dat dit nog steeds niet bekend is. Of mevrouw Géron gaat licht in de duisternis werpen. Dan wordt het wel heel interessant.

De voorzitter
Het is een vraag en volgens mij interrumperen wij niet op vragen. Ik wil dus gewoon een antwoord van de wethouder.

Wethouder Gelderblom
Volgens mij heb ik niet toegezegd dat ik het ga uitzoeken. Ik heb toen wel gezegd, dat is hier ook belangrijk: ik weet niet of er publicaties zijn die dan ook extra kosten zouden hebben. Ik weet wel dat distributeurs zelf ook naar een opt-insysteem aan het toewerken zijn. Ze kunnen niet genoeg koeriers vinden die het allemaal rondbrengen. Ze merken dat de interesse afneemt. We merken dus ook vanuit de markt dat partijen een online systeem handhaven. Dat duidt er dus op dat ze ook zelf deze beweging maken.
Dat was het.

De voorzitter
Heeft nog niemand behoefte aan een tweede termijn? Meneer De Groot, gaat uw gang.

Tweede termijn

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen
Dank u, voorzitter. Ik wil me toch nog even aansluiten bij de woorden van de heer Dragstra. Dat krijg je natuurlijk als je op deze manier omgaat met de afspraken die we hier hebben gemaakt. We hebben een motie aangenomen. Die is hartstikke duidelijk. Daar is een meerderheid voor en die wordt gewoon uitgevoerd. Het was bekend dat er ook kosten aan verbonden zijn. Dat was aan de voorkant bekend. Degenen die destijds tegen hebben gestemd, alle respect. Prima, die zijn nu ook nog tegen. Maar ik heb vooral moeite met degenen die nu opeens gaan switchen. Met name het CDA, dat vind ik echt kwalijk. En dan de kosten hier als argument gaan inbrengen, terwijl ze wisten dat er kosten aan verbonden waren. Het zijn maar hele minimale kosten op een totale begroting van meer dan 430 miljoen. Dat vind ik echt een zeer kwalijke zaak. Ik vind niet dat je op deze manier in de raad met dit soort slimmigheidjes moet omgaan. Er is een motie aangenomen en die moeten we gewoon uitvoeren. Dat doen wij ook als de situatie omgedraaid is. Als wij onze zin niet hebben gekregen, leggen wij ons daarbij neer, want de meerderheid beslist.

De voorzitter
Dank u wel. Mevrouw Heine.

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA

Voorzitter. Dat is gewoon duidelijk. Toen die motie werd aangenomen, was nog niet bekend dat wij zoveel moeten bezuinigen. Ik wil ook nog even ingaan op het papier dat in de afvalemmer belandt, zoals de heer De Groot zegt. Dat wordt ook vaak opgehaald door de voetbalvereniging. Dat zijn dus opbrengsten voor die vereniging.

De heer Reijnders, SP (interruptie)
Ik zal de OPH en de heer De Groot willen vragen om te heroverwegen, want volgens mij worden met de initiële motie oudere mensen met een kleinere beurs al benadeeld. En dadelijk met de uitvoering ook nog eens. Als Ouderenpartij zou ik serieus overwegen om te heroverwegen.

De voorzitter
Dank u wel. De heer Hendriks voor de tweede termijn.

De heer Hendriks, Jongerenpartij Heerlen
Even heel kort. Ook wij willen duidelijk aangeven dat we de heer Dragstra en de OPH in deze steunen. Het is wel een beetje apart dat we via een aparte constructie onder iets uit proberen te komen waar we al over hebben besloten. Wij zullen het in ieder geval blijven steunen. Richting het CDA: wij hopen wel dat we dit gedrag in de komende maanden meermaals terug gaan zien.

De voorzitter
Dank u wel. Ik heb geen vragen gehoord in de tweede termijn. Ik neem dus aan dat u stemming wilt. Allereerst over het amendement. Wil daar nog iemand een stemverklaring over afleggen, want dat deed de heer Daamen net eigenlijk al. Meneer Daamen, gaat uw gang.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang
Dank u wel, voorzitter. De vorige keer hebben wij tegen gestemd en we stemmen deze keer ook tegen. Dat heeft fundamenteel te maken met de motivatie die de heer Reijnders net ook aangaf over mensen met een kleine beurs.

De voorzitter
Dat is voor het amendement.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang
Wij zijn voor het amendement. We dienen het mee in.

De voorzitter
Ik begreep het onmiddellijk. De heer Nefjodov, heeft u ook een stemverklaring?

De heer Nefjodov, GroenLinks
Het stelt mij teleur hoeveel partijen hier zo vastzitten in die kortetermijnvisie. Voor GroenLinks en de Partij voor de Dieren geldt dat niet. Voor de meerderheid van deze raad zal dat waarschijnlijk wel gelden. Maar het moge duidelijk zijn dat wij in ieder geval tegen dit amendement zullen stemmen.

De voorzitter
Dan ga ik nu het amendement in stemming brengen. Wie is voor het amendement? Dat zijn de fracties van het CDA, de SP, Partij Hoensbroeks Belang, VVD, Forum voor Democratie, PVV, Fractie Damen en de fractie Hart-Leers. Wie is tegen het amendement? Dat zijn de fracties van

de OPH, de Jongerenpartij, D66, PvdA, GroenLinks en de Partij voor de Dieren. 22 voor en 12 tegen. Dat betekent dat het amendement is aangenomen.
Dan breng ik nu het oorspronkelijke voorstel, de inmiddels geamendeerde Afvalstoffenverordening Heerlen 2024 in stemming. Wie is voor de afvalstoffenverordening? Iedereen met uitzondering van de Jongerenpartij? Anderhalf uur schorsing? Jongens, het is niet zoals bij Kockelmann dat je tussendoor ook drank krijgt. Hier gebeurt dat niet. Dan is het unaniem aangenomen.
Dank u wel. Het is een bonte avond, zullen we maar zeggen.

12. Vernieuwd inkoopbeleid
De voorzitter
Ook hier een amendement. Wie wil in eerste termijn het woord? Ik begin bij de heer Janssen, omdat het amendement van zijn hand komt. Gaat uw gang, meneer Janssen.

Eerste termijn

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen
Dank u wel, voorzitter. Het inkoopbeleid gaat over een hele hoop. Daar is hard aan gewerkt. Het is uitgebreid besproken in de commissie. Dat kunnen wij dan ook van harte omarmen. U hebt allemaal gezien dat wij als Jongerenpartij een amendement hebben toegevoegd. Een amendement waarover ik voorafgaande aan deze vergadering al best veel positieve feedback van collega raadsleden heb mogen ontvangen. Die hebben er zelfs aan bijgedragen dat het nu voorliggende amendement aangepast ingediend wordt.
Het amendement gaat namelijk over een passende vergoeding bij stage voor alle niveaus aan alle studenten in Heerlen. Ik ben dan ook erg optimistisch dat veel raadsleden, en hopelijk ook het college, die passende stagevergoeding ook onderstrepen. Dat gaat niet zozeer om stagiairs bij de gemeente zelf, want dat is geregeld. Dat hebben wij aan de hand van de memo gezien. Maar het gaat vooral ook om partners en toeleveranciers van onze gemeente. Het mag duidelijk zijn dat wij het als Jongerenpartij in deze tijd onbestaanbaar vinden dat jongeren stage lopen en daar vaak totaal geen vergoeding voor krijgen. Wij weten allemaal dat jongeren vaak hun bijbaantje aan de kant moeten zetten voor hun stage. We hebben het hier niet over snuffelstages of een dagje meelopen. Nee, het gaat vaak om langdurige stages, waarbij jongeren vaak drie, vier of vijf dagen per week maandenlang hun best doen om ervaring op te doen. Het komt dan ook veelvuldig voor dat onze talentvolle jongeren meedraaien alsof het volwaardige medewerkers zijn. De praktijk vandaag de dag is dat er vaak niets tegenover staat.
Het wrange is dat het vooral veel voorkomt bij jongeren die een praktische opleiding volgen. Wij vinden dat onbegrijpelijk en niet meer bij deze tijd passen. Sterker nog, in een tijd dat heel veel bedrijven op zoek zijn naar talent en in een regio waar onze jongeren wel een steun in de rug kunnen gebruiken, begrijp je soms niet waarom het überhaupt nog voorkomt dat bedrijven geen passende vergoeding voor stage betalen.
Leveranciers en partners van de gemeente Heerlen moeten zich wat de Jongerenpartij Heerlen betreft bewust zijn van het belang van een passende stagevergoeding. Bovendien denkt de Jongerenpartij dat een vergoeding ook helpt bij de motivatie van jongeren om voor een stage bij het bedrijf te kiezen. Omdat hier geen wettelijke verplichting toe is, voegen wij graag een amendement toe aan ons Heerlense inkoopbeleid.
Naar aanleiding van de memo die wij vanmiddag hebben ontvangen van het college, onze dank daarvoor, hebben wij een aanpassing voorzien. Er is ons namelijk helder geworden dat er in ieder geval voor de sociale partners van de gemeente Heerlen in ons lokale beleid en aanvullend op de cao gemeente stagiaires € 300 per maand op basis van een 36 -urige werkweek, en

wanneer je minder werkt, een evenredig aandeel daarvan, krijgen. Let op, zoals wij het nu lezen, geldt dit alleen voor onze sociale partners. Ons amendement ziet er dan ook op toe dat het gaat om alle leveranciers en partners van de gemeente Heerlen.
Overigens - ik hoop dat de pers goed meeluistert - laat het vooral ook een signaal zijn naar alle andere Heerlense bedrijven die niet of nog geen leverancier van de gemeente Heerlen zijn om ook eens goed na te denken over hoe zij met hun stagiaires omgaan. Zie het maar als een bredere oproep. Dan ga ik ervan uit dat wij hier als raad en college het goede voorbeeld gaan geven. Daarom passen wij in overleg en op aangeven van onze collega raadsleden het amendement aan zoals u dat ook in iBabs kunt zien.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)
Ik heb het idee dat de Jongerenpartij Heerlen heel goede draadjes richting Den Haag heeft, zeker naar de demissionaire minister. Die hoorde ik vandaag woorden zeggen met dezelfde strekking als hetgeen de heer Janssen nu net heeft geuit. Dus het zou zomaar kunnen dat een initiatief van de Jongerenpartij al binnen 24 uur landelijke navolging heeft. Als dat zo is, dan is het natuurlijk de vraag of we dit amendement nog moeten doorzetten. Als dit inmiddels is omarmd door het demissionaire kabinet - zover durf ik dan wel te gaan, ik weet niet tot hoe hoog uw contacten reiken, maar ik schat u hoog in - wat betekent dat voor dit amendement? Het nieuws vliegt ons om de oren vanuit Den Haag, die natuurlijk graag met dit voorstel wil gaan lopen om punten te scoren. Hoe zit dat nu?

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen
Ik neem de complimenten van de heer Leers met beide handen aan, maar het gaat niet om mij. Het gaat om onze jongeren. Gelukkig staat het hier op band. We zijn hier al wekenlang mee bezig en wij hebben hier al eerder aan gerefereerd. Ik vind het fijn dat men zich ook landelijk laat inspireren door de Jongerenpartij Heerlen.
Je kunt alles over Heerlen zeggen, maar ik denk dat wij als Heerlen ook wel vaak vooruitlopen in sommige dingen. Misschien zijn we zelfs visionair. Laat dit dan een klein element zijn waarop wij dat doen.
Als laatste misschien, met het grootst mogelijke respect voor de collega's in Den Haag. Ik heb er toch wel veel meer vertrouwen in als wij gewoon lokaal ons beleid vastleggen. Hoelang het dan gaat duren voordat het in Den Haag is geregeld, zien we dan wel. Maar dan hebben wij het in Heerlen in ieder geval geregeld.

De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)
Het komt er in principe op neer dat als Den Haag zich terugtrekt om wat voor reden dan ook - dat zou niet de eerste keer zijn - dan hebben we in Heerlen tenminste nog een mooi vangnet eronder zitten. Ook vanuit die insteek zie ik de meerwaarde in van dit amendement.

De heer Pauwels, CDA (interruptie)
Wij doen met ons inkoopbeleid ons best om duurzaam te zijn en nieuwe ondernemers ook een kans te geven. Maar nieuwe ondernemers kunnen voorlopig nog in rode cijfers zitten in een aanloopperiode. Ik kan me voorstellen dat iemand zegt: ik heb nu even geen ruimte voor die stagevergoeding. Hoe ziet de heer Janssen dit?

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen
U hebt ons inmiddels ook wel leren kennen als een heel sympathieke Jongerenpartij. Daarom zegt het dictum van ons amendement ook: daar waar het mogelijk en doelmatig is - het woord zegt het al - eisen wij dat die stagevergoeding wordt gegeven. Ik kan mij alles voorstellen bij

een start-up die stagiaires goed kan gebruiken. Ik denk dat die heel goede argumenten moet hebben om anderszins jongeren aan te trekken. Maar voor de rest zou ik zeggen: niet.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)
Meneer Janssen, u zegt: daar waar mogelijk en doelmatig. Die opstartende bedrijven die echt elk dubbeltje moeten omdraaien, kunnen zich dat inderdaad niet permiteren, zoals de heer Pauwels zegt. Dat geeft u eigenlijk ook zelf aan. Maar daar waar bedrijven dat kunnen in de huidige arbeidsmarkt, zou je als bedrijf toch wel heel erg kortzichtig zijn als je goede arbeidskrachten en stagiaires geen fatsoenlijke stagevergoeding geeft? Juist omdat je natuurlijk probeert om die mensen aan je bedrijf te binden in deze krappe arbeidsmarkt. Wij denken dat het eigenlijk al iets vanzelfsprekends is op het moment dat die situatie zich voordoet. Bent u het met ons eens dat we dan wel een beetje ver aan het zoeken zijn om hier via een amendement vorm aan te geven? Eigenlijk lijkt het ons een beetje overbodig.

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen
Ik hoor wat de heer De Groot zegt, maar ik moet hem helaas teleurstellen. Ik heb afgelopen week met veel mensen gesproken. Ik heb nog te veel praktijkvoorbeelden gezien. Er zijn gewoon ontzettend veel studenten die wekenlang, maandenlang, volle bak stage lopen, daar hun bijbaantje voor aan de kant zetten en met hun eigen scooter of fiets buiten de vervoerstijden van een ov-kaart om naar zo'n stage gaan. En aan het einde van de rit na vijf of zes maanden met een beetje geluk met een voldoende en een cadeaubon van € 20 de deur uitlopen. Uiteindelijk hebben zij als bijna volwaardig medewerker meegedraaid. Dat is de praktijk. Ik vind dat wij moeten uitstralen dat dit niet de bedoeling is als je partner van de gemeente Heerlen bent.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)
Ik heb een vraag aan de heer Janssen. Vindt u het geen investering voor een jongere in zijn toekomst? Is het dan zo belangrijk dat hij daar een bepaald bedrag voor krijgt? Investeert hij niet in zijn eigen toekomst? Is het niet ook voor die stagiair een winsituatie dat hij een bepaalde tijd met een bedrijf kan meelopen? Dan is het toch niet de taak van ons als overheid om te zeggen: wij moeten stimuleren dat die bedrijven die stagiaire betalen?

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen
Dat is het mooie aan politiek. Je kunt het ook met elkaar oneens zijn. Ik ben het niet met u eens. Ik denk dat het belangrijk is dat er ook een soort wederkerigheid in zit. Als er een financiële tegemoetkoming, een stagevergoeding, tegenover staat die ook een beetje tegemoetkomt aan de kosten die heel veel studenten maken om hun stage op een goede manier te doen, dan sluit het een het ander niet uit. Ik vind dat je als werkgever dan het juiste moet doen. We hebben het hier niet over forse salarissen. Wij hebben het hier niet over gekke vragen. We hebben het echt over een heel redelijk bedrag. Ik denk dat we daar gewoon voor moeten gaan staan als gemeente.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)
Bent u het dan niet eens met de heer De Groot dat we dit helemaal niet nodig hebben in de huidige markt? Als ik een stagiaire aan mij wil binden, dan zal ik hem automatisch moeten betalen, want anders gaat hij ergens anders stage lopen.

De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)

Ik kom even terug op wat de heer Jacobs zo even zei. Het is wel degelijk de taak van de overheid om toe te zien op fatsoenlijke arbeidsomstandigheden. Artikel 19 van de Grondwet - ik weet niet hoe nauw de FVD die neemt - beoogt burgers te beschermen in hun belang om door vrij gekozen menswaardige arbeid in de kosten van het levensonderhoud te voorzien. Volgens mij valt stagearbeid ook onder arbeid.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)
Ik reageer er één keer op. Beseft de heer Nefjodov dat het artikel dat hij nu net voorleest uit de Grondwet helemaal niet op deze situatie is geschreven?

De heer Nefjodov, GroenLinks
Licht eens toe.

De voorzitter
Nee, mensen, sorry. Hier gebeurt hetzelfde als bij de afvalstoffenverordening. Hier zitten we straks een uur over het amendement te praten, terwijl in de commissie tot twee keer toe fantastisch is gedebatteerd over dit onderwerp. Ik maak de eerste termijn af. Mevrouw Stöcker, gaat uw gang.

Mevrouw Stöcker-Bus, SP
Dank u wel, voorzitter. Ik wil starten met het uitspreken van dank en complimenten voor de procesgang en het voorstel dat daardoor tweemaal besproken kon worden. Dat is ook al eerder gezegd. Ik maak graag gebruik van deze gelegenheid om nogmaals een oproep aan het college te doen voor het brede onderzoek naar hoe de zorg ook zou kunnen worden ingekocht zonder aanbesteding, zoals ook eerder genoemd. Dat is bij Vista gebeurd bij de inkoop van volwassenonderwijs.
Daarnaast zou ik nog graag een bevestiging willen ontvangen dat er niet pas over vier jaar een evaluatie plaatsvindt, maar dat er na twee jaar een tussentijdse evaluatie wordt georganiseerd.

De voorzitter
Die heb ik toegezegd, dus die staat.

Mevrouw Stöcker-Bus, SP
Dank u wel. Last but not least, Ook nog even over die vergoeding voor stagiaires. De SP steunt dat amendement hieromtrent. Daarbij willen wij benadrukken dat dit zeker ook geldt voor mbo studenten, waarvan nu ook blijkt dat zij in veel mindere mate een vergoeding ontvangen. Die groep draait juist vaak volwaardig mee tijdens een stage. Het is zonder meer fair om daar een vergoeding tegenover te stellen.
Mijn fractie wil erop wijzen om te kijken of de koppeling zoals deze eerder is gemaakt met die €14 ook voor stages zou kunnen gelden. Dank u wel.

De voorzitter
Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Voorzitter, dank u. Ik zal het kort houden. Ik twijfel een beetje over dit amendement. Ik heb eigenlijk een concrete, misschien is het een hypothetische, vraag aan de heer Janssen. Stel ik heb twee werkgevers. De ene werkgever zorgt ervoor dat de stagiair goede begeleiding krijgt. Iemand wordt van de werkplek af gehaald en begeleidt die stagiair op en top, zodat die na die

tijd ook wat heeft gehad aan zijn stage. U zult begrijpen dat het geld kost als ik als ondernemer iemand van zijn werkplek afhaal om de stagiair te begeleiden. Diegene is dan niet meer zo productief. Dat is de eerste ondernemer.
Dan heb ik de tweede ondernemer. Die denkt: "Die stagiair moet gewoon werken. Die moet productief zijn. Die hoeft verder weinig begeleid te worden." Maar die krijgt wel, zoals u in dat amendement stelt, gewoon netjes betaald volgens dit bedrag. Nu krijgen we hier bij de gemeente een aanbesteding. Naar welke van de twee ondernemers zou uw voorkeur uitgaan? Is dat degene die betaalt of is dat degene die de stagiair gewoon heel goed begeleidt waardoor die eigenlijk al een voorsprong heeft als hij de arbeidsmarkt op gaat?

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen
Vooropgesteld is een stage natuurlijk bedoeld om een leerproces door te gaan. Maar het een hoeft het ander niet uit te sluiten. Ik denk dat praktijkervaring soms best belangrijk kan zijn als iemand met het normale werkproces meegaat. Ik zou die niet zo tegenover elkaar willen stellen. Ik vind het wel belangrijk dat jongeren er iets van leren, maar dat sluit niet uit dat je er alsnog een vergoeding tegenover kan zetten. Uiteindelijk vind ik dat gewoon heel erg passend. U kunt dat met mij oneens zijn. Dat vind ik helemaal prima. Maar ik denk dat het voor Heerlense begrippen past als wij daar op een andere manier mee omgaan.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Dat was in principe niet mijn vraag. Ik heb gewoon een hypothetische concrete vraag. In dit geval de stagiair die minder of niet wordt begeleid en betaald krijgt of de stagiair die perfect begeleid wordt? Als die twee ondernemingen dadelijk een aanbesteding moeten doen bij de gemeente Heerlen, naar welke onderneming zou de voorkeur van de gemeente dan uitgaan?

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen
Volgens mij moet je als stagebedrijf geaccrediteerd zijn en dien je aan bepaalde voorwaarden te voldoen. Ik ga er even gemakshalve van uit dat als jij een stageplek bent en wilt zijn, je je ook aan de spelregels houdt. Dat betekent ook dat je niet alleen maar mensen de werkvloer optrapt en denkt dat je er goedkoop van af kunt zijn, want dat is niet helemaal de zin van een stage. Iedere ondernemer die denkt dat dit een manier is om stages aan te bieden, hoort sowieso al geen leverancier van de gemeente Heerlen te zijn wat mij betreft. Ik hoop dat de heer Jacobs dat ook met mij eens kan zijn.

De voorzitter
Dank u wel. Dan ga ik in de eerste termijn naar de heer Dragstra.

De heer Dragstra, D66
Dank u wel, voorzitter. D66 wil complimenten aan het college geven voor het opgestelde inkoopbeleid en vooral voor het proces ernaartoe. Het stuk is eerst sonderend in de commissie behandeld. Dat is iets wat wij graag vaker zouden willen zien. Het grootste deel van de suggesties uit de commissie zijn doorgevoerd in het nieuwe stuk. Dat heeft uiteindelijk voor een kwalitatief beter beleidsstuk gezorgd. Dat is het stuk dat nu voorligt.
Dan het aangepaste amendement van de Jongerenpartij. D66 vindt dit een sympathiek amendement. Wij zijn natuurlijk voor een eerlijke beloning van stagiaires voor het werk dat zij bij stagebedrijven verrichten, zoals wij dat bijvoorbeeld ook bij het minimumloon van € 14 doen. Dat verdienen stagiaires die indirect via ingehuurde bedrijven voor onze gemeente werken ook wat ons betreft. Wel hebben we een vraag aan de wethouder. Lopen wij met het aanscherpen van deze stagevergoeding voor stagiaires niet het risico dat deze bedrijven in minder

stageplekken gaan voorzien? Op veel plaatsen is natuurlijk een tekort aan stageplekken. Deze motie is behoorlijk generiek voor stagiaires uit alle sectoren. We zien dit als een risico. Wij zouden graag van het college horen hoe zij dit risico inschatten.
Tot zover.

De voorzitter
Dank u wel. Dan zal ik een deel van de beantwoording zelf doen. De heer Nefjodov, heeft u nog een interruptie?

De heer Nefjodov, GroenLinks
Nee, ik heb gewoon een bijdrage als dat kan.

De voorzitter
Meneer Damen dan ook? Een interruptie of een termijn?

De heer Damen, Fractie Damen
Voorzitter. Ik heb geen interruptie, maar ik heb een kort statement. Ik heb geen stemverklaring.

De voorzitter
Geen stemverklaring?

De heer Damen, Fractie Damen
Nee. In de praktijk zie ik dat er een aantal onderwijsinstellingen zijn die bij monde van de leerlingen die ergens een plek krijgen in het bedrijfsleven daar ook een vergoeding voor krijgen. Als je de ongelijkheid neemt ... Ik noem bijvoorbeeld de praktijkschool, Vista College. Die leveren stagiaires af. Die stagiaires krijgen daar een vergoeding voor. Ik denk dat je daar het gelijkheidsbeginsel voor moet doortrekken, ook naar bedrijven die verbonden zijn aan de gemeente en die daar ook een stukje rechtmatigheid in zouden moeten meenemen. Vandaar dat ik voorstander ben van het amendement.

De voorzitter
Dank u wel. De heer Nefjodov.

De heer Nefjodov, GroenLinks
Ik ben het eens met het raadsvoorstel. Voor wat betreft het amendement geldt dat dit een fantastische insteek heeft. Waarvoor complimenten aan de Jongerenpartij. Stagiaires dragen in het leeuwendeel van de gevallen ook bij aan de arbeidsproductiviteit van een bedrijf. Dat mag ook beloond worden. Echter, GroenLinks vond € 150 ook wat te laag en niet helemaal meer van deze tijd. Wij waren van origine van plan om een subamendement in te dienen om te pleiten voor die verdubbeling naar € 300. Maar des te meer verblijdt het ons dan ook dat de JPH dit op eigen initiatief heeft aangepast. Ik hoor dan ook graag hoe het college zich verhoudt tot specifiek die verhoging naar € 300 en of het college - deze vraag houd ik bewust open - bereid is om eventueel toekomstige inflatiecorrecties mee te nemen in dit beleid.
Dank u wel.

De voorzitter
Dank u wel. Dan laat ik één vraag even beantwoorden door de wethouder Zorg en zal ik de andere vragen daarna beantwoorden. Wethouder Vrusch.

Wethouder Vrusch
Ik heb inmiddels een paar maanden geleden de toezegging aan de raad gedaan om in de uitgebreidste zin van het woord te kijken hoe wij aanbestedingen in de zorg kunnen voorkomen. Dat neem ik nog steeds zeer ter harte. Daar ben ik onvermoeibaar mee bezig. Laatst hebben we een sessie gehad die we heel breed hebben ingestoken, van professors, tot FNV, tot VNG. Iedereen kijkt mee hoe het anders kan en wat er allemaal mogelijk is. Dat zijn we nog allemaal op een rijtje aan het zetten. Zodra ik dat duidelijk heb en we keuzes hebben welke kant het kan opgaan, kom ik bij u terug.

De voorzitter
Dank u wel. Dan ga ik naar de andere dingen. Er zijn niet zoveel vragen en opmerkingen rondom het amendement. Overigens dank voor de steun voor het inkoopbeleid. Ik ben het helemaal met u eens dat wij dit op een heel mooie manier hebben gedaan met dat eerst sonderen. Ik roep mijn collega's en mijzelf op om dit vaker te doen, want het was een goede methode. Het heeft tot veel draagvlak geleid. Ik heb in de commissie al toegezegd dat een evaluatie na twee jaar geen probleem is.
Dan het amendement over de stages. Als gemeente hebben wij heel bewust in onze lokale afspraken over aanvullende arbeidsvoorwaarden een hoger bedrag genomen, een gelijkstelling geregeld voor hbo en mbo en afspraken gemaakt over dat we dit in de voorwaarden zetten. Dat creëert heel veel duidelijkheid. Ik hoor de heer Nefjodov over indexering. Net zoals alles wordt geïndexeerd, moet je dit ook eens in de zoveel tijd indexeren. Over 10 jaar is € 300 waarschijnlijk helemaal niets. Daar ontkomen wij niet aan. Ik hoop niet dat het met een inflatie gaat zoals het op dit moment met alles gaat, want dan wordt het wel erg onbetaalbaar. Maar ik vind het een heel normaal iets dat als je de salarissen van ambtelijk personeel jaarlijks indexeert, of aan de hand van de cao afspraken indexeert, je ook kijkt naar wat we met de vergoedingen doen.
Want stagiaires hebben wat mij betreft recht op een passende vergoeding. Ze zitten er niet voor niets. Sterker nog, ze doen soms zelfs de mooiste dingen. Zij vervangen gewoon mensen in hun werk waarvan je je mag afvragen of dat de bedoeling is. Maar het gebeurt wel. Je kunt alleen maar trots en tevreden zijn dat je stagiaires een plek kunt aanbieden.
Dat is eigenlijk de oproep die ik bij deze met het amendement van de heer Janssen wil doen aan iedereen die werkgever is. Niet iedere werkgever is in de gelegenheid om een stagiair aan te nemen. Stagiaires vragen ook om begeleiding. Als je dat niet kan leveren, moet je het vooral niet doen. Maar de werkgevers die het kunnen en een goede werkgever willen zijn in deze krappe arbeidsmarkt, zouden gek zijn als zij de mbo's, hbo's en praktijkleerlingen die zij werk laten doen daar niet voor belonen. Als je ze nu niet beloont, hoe wil je ze op termijn dan binnenhouden? Dat is de reden waarom ik heel positief sta ten opzichte van zoals het geformuleerd staat: het verzoek aan de externen om dit te doen. Afdwingen is een heel andere. Dat is echt heel erg ingewikkeld. Dan kom ik ook in de situatie die de heer Jacobs schetst. Wie gaan we wanneer de voorkeur geven? U had het nog niet eens over of de prijs verschillend was bij deze twee en of de voorwaarden van de aanbesteding verschillend waren. Dat maakt het natuurlijk razend interessant, want een aanbesteding is wel een ingewikkeld iets. Dat doen we alleen maar als we niet onderhands even iets kunnen doen. Ik heb het dan echt over opdrachten waar we groots inkopen of aanbesteden. Bedrijven moeten dan aan heel veel voorwaarden voldoen. Dan toetsen wij met name ook op zaken als solvabiliteit, kwaliteit, wat lever je voor het product, onder welke condities et cetera. Stel dat ze helemaal gelijk zouden zijn, dan is het natuurlijk een pluspunt. Als er verder niets meer te vergelijken is, dan is het een absoluut pluspunt dat je die stagiaires een vergoeding betaalt. Zo leg ik het uit. Dan laat ik het aan de raad om er zo over te stemmen. Zo moet hij volgens mij ook worden gelezen.

Nogmaals, ik doe in het openbaar de oproep aan werkgevers: ga dit doen. Het is gewoon toekomstig personeelsbeleid.
Nog iemand voor een tweede termijn? De heer Jacobs.

Tweede termijn

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Voorzitter. Uw verhaal is heel duidelijk. U zegt: een werkgever zou wel dom zijn als hij op dit moment zijn stagiaire niet betaalt. Dan vraag ik mij af wat dit amendement dan toevoegt.

De voorzitter
Dat moet u aan de heer Janssen vragen. Het is zijn amendement. Het zou raar zijn als ik zou zeggen: meneer Janssen heeft dit bedoeld. Meneer Janssen.

De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen (interruptie)
Volgens mij heb ik dat net al in het kort uitgelegd. De praktijk is anders. Misschien hebben sommige ondernemers net dit amendement nodig om tot het inzicht te komen dat het handig is om die stagevergoeding te betalen om het juiste jonge talent aan zich te binden. De praktijk is dat dit niet overal gebeurt. Als dat zo zou zijn, dan had ik dit amendement voor onze jongeren niet ingediend. Het is wel nodig. Het ligt nu voor. Ik weet dat u ook een groot hart voor jongeren heeft, meneer Jacobs. Ik ga er dus van uit dat u met ons meegaat.

De voorzitter
Dank u wel. Wenst iemand stemming over het amendement? Dat is niet het geval. Dan is hierbij het amendement aanvaard.
Wenst iemand stemming over de geamendeerde Nota inkoopbeleid? Dat is ook niet het geval. Dan is dat ook aanvaard.

Ik heb een punt van orde. Iemand heeft mij verzocht om conform afspraken die wij hebben gemaakt even te schorsen. We hebben nog drie moties te gaan. Zegt u het maar. Het is uw orde van de dag. Of zullen we de drie moties erdoor jassen met enige snelheid? Door? Oké.

13. Benoeming leden Adviescommissie OmgevingsKwaliteit
Hamerstuk.

14. Motie 'vreemd aan de orde van de dag' D66/VVD/GL/SP/PHB/PvdD/PvdA/CDA inzake 'starten met een G-debat'
De voorzitter
De heer Dragstra van D66, gaat uw gang.

Eerste termijn

De heer Dragstra, D66
Voorzitter, dank u wel. Dank u wel voor het noemen van de partijen, want dan hoef ik dat niet meer te doen. Mensen met een verstandelijke beperking een stem geven. Hun ervaringen, zorgen en ideeën laten delen, dat is de bedoeling van het G-debat. Ze gaan samen begeleid door een raadslid of commissielid met elkaar in debat over alledaagse zaken die invloed hebben op hun leven. Waar lopen ze tegenaan? Waar kunnen nog kansen worden gepakt?

In Horst aan de Maas is het G-debat al vier keer met succes georganiseerd. De 31-jarige Jeroen Gommans uit Sevenum is de bedenker van het groot G-debat daar. Hij is voorzitter van het G-debat en hij brengt samen met de burgemeester van Horst aan de Maas op een zeer goede manier stellingen aan de orde. Het is een aanrader om dit te bekijken. In onder andere Nederweert, Venlo en Sittard-Geleen heeft men dit ook gezien en hebben inmiddels G-debatten plaatsgevonden, eveneens naar grote tevredenheid. Wij zouden het ook graag in Heerlen willen zien gebeuren, dus vandaar deze motie.

De voorzitter
Helder. Is er nog iemand anders die hier kort op wil reageren? Nee? Dan vraag ik een reactie vanuit het college. Wethouder Vrusch.

Wethouder Vrusch
Ik wil namens het college de motie heel graag omarmen. Het is juist een heel mooie invulling van hoe we verder vorm kunnen geven aan ons inclusiebeleid en juist degenen in de maatschappij te betrekken en meer kennis te laten nemen met de democratie. Dus namens het college kunnen we dit omarmen.

De voorzitter
We omarmen dit. Hoeft er geen stemming? Het is unaniem akkoord. Dank u wel.

15. Motie 'vreemd aan de orde van de dag' VVD/D66/GL/SP/PHB/PvdD/PvdA/CDA inzake 'zienswijze warmtetransitie
De voorzitter
Ik kijk naar de heer Kockelkorn.

Eerste termijn

De heer Kockelkorn, VVD
Dank u, voorzitter. Fijn dat u alle partijen hebt opgenoemd. Het proces rondom de warmtetransitie waar het college dit jaar de versie 2.0 van heeft vastgesteld. We hebben in de vorige raadsvergadering wat vragen gesteld over hoe dat proces precies is verlopen. Dat heeft de wethouder ons ook heel duidelijk geschetst. Deze week is in de Kamer de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie vastgesteld, maar die wet is wel zwaar geamendeerd. Er zijn ook flink wat moties aangenomen. Er ontstond een mooie kruisbestuiving tussen de collega's Erkens en Beckerman in de Tweede Kamer. Ik heb een aantal van die moties en amendementen bijgevoegd.
De strekking daarvan is eigenlijk dat het gaat over dat er een overgangstermijn van acht jaar moet komen, zodat mensen de kans krijgen om investeringen te doen om daadwerkelijk naar warmte over te stappen. Dus dat men nog acht jaar het recht behoudt om een gasaansluiting te houden.
Daarom zie ik al een behoorlijke impact op de plannen die het college aan ons heeft gepresenteerd in de toelichting op de warmtetransitie. We hebben het eigenaarschap van 50% in gemeenschapshanden. De Mijnwater Holding is in handen van de provincie. Maar je hebt ook de Warmte Infra BV. Die is op dit moment voor 100% in handen van Enpuls. Geldt dat dan ook als een overheidsinstantie?
Er komen instructies over de betaalbaarheid. Ik hoorde de collega van de PvdA daarstraks bij de ja-ja-stickers wat katterig zeggen: sinds wanneer komt de VVD op voor de mensen met een

kleine beurs? Meneer Verreck, daar hebben wij ook zorgen over. Wij komen op voor alle Nederlanders die vooruit willen.
Het maatschappelijk middenveld, de Woonbond, de VNG en Nibud, vraagt om met speciaal oog voor de kwetsbare huishoudens met een loket te komen waar mensen met vragen terecht kunnen en om een fonds in te stellen. Vanuit de VVD was er een motie om mensen die een afbetalingsovereenkomst hebben bij energiebedrijven het mogelijk te maken om dit te gaan investeren in de nieuwe technologie om naar warmte te gaan. Zodra de regering deze wet verder heeft uitgewerkt en deze moties en amendementen heeft verwerkt, is dat genoeg reden om met een herijkte visie te komen van het warmtedocument, dus een warmtedocument 3.0.
De vorige keer had ik wat vragen over het proces. Omdat ik de nieuwe Heintje Davids van de raad ben die elke 16 weken terugkomt, is het proces mij nu volledig duidelijk. Ik zou dus willen vragen om het dit keer als zienswijze aan de raad voor te leggen, zodat wij hier over dit majeure document en de belangrijke stappen voor onze stad voor de energietransitie in volledigheid kunnen debatteren.
Tot zover.

De voorzitter
Dank u wel, meneer Davids. Ik zal in eerste instantie even het woord geven aan wethouder Gelderblom om hierop te reageren.

Wethouder Gelderblom
Dat is een duidelijke toelichting van ons nieuwe lid Heintje Kockelkorn. Ik kan mij prima vinden in het laatste wat er werd gezegd. Waar het gaat over de motie in deze vorm kunnen wij die niet omarmen. De TVW II hebben wij als zodanig vastgesteld. In de beantwoording van de artikel 33a vragen hebben wij duidelijk geschetst hoe en waarom dat zo is gelopen. Maar we hebben ook gezegd dat wij die visie blijven herijken, ook vanwege het feit dat er nieuwe wetgeving aankomt.
Daarbij moet worden opgemerkt dat de wetgeving die net werd besproken eigenlijk nog niet eens zo anders is. Er werd ook nog kort een vraag gesteld over Enpuls. Dat is ook een publieke warmtepartner. Maar het is wel zo dat er bijvoorbeeld een Wet collectieve warmte aan zit te komen. Die is onlangs voor advies voorgelegd aan de Raad van State. Dat zijn ingrijpende dingen. Dat is precies de reden dat je inderdaad herijkt.
Ik wil wel toezeggen dat wij die herijkte TVW - dus dat wordt de volgende generatie TVW, TVW 3 - graag ter zienswijze voorleggen aan de raad en dus ook plenair bespreken. Daar komt bij - dat hebben we ook al eerder aangegeven - dat de raad ook expliciet wordt meegenomen bij de wijkontwikkelingsplannen en de projectaanpakken. Dus daar waar het steeds meer de mensen zelf begint te raken, hebben wij dat gesprek op de juiste plek. Wij omarmen dus niet, maar dat is wel de toezegging die ik wil doen. Het is de vraag wat dit betekent voor de motie.

De voorzitter
Zijn deze toezeggingen voldoende voor u om de motie al dan niet in te trekken?

De heer Kockelkorn, VVD
Ja, want wij vroegen in principe om het document terug ter zienswijze in de raad te brengen. Daarmee hebben wij dat effect bereikt. Dat is precies wat deze motie opriep. Het is mij nog niet volledig duidelijk waarom die niet omarmd kan worden, want volgens mij was dat precies de oproep. Ik hoor u dat bevestigen. In die zin is de toezegging wel het belangrijkste en het effect is bereikt.

De voorzitter
Dank u wel. Dan halen we deze van de agenda.

16. 'Motie 'vreemd aan de orde van de dag' CDA/PvdA inzake 'ereschuld DSM/Firmenich, terug naar onze wortels!
De voorzitter
Mevrouw Santegoeds, gaat uw gang.

Eerste termijn

Mevrouw Santegoeds, CDA
Dank u wel, voorzitter. Naar aanleiding van het krantenartikel van 4 april "DSM-kunst voor Heerlen, is dat wel genoeg", heeft de heer Verreck van de PvdA het geagendeerd in de commissie van 10 april. We hebben de wethouder ook een aantal vragen gesteld. Daar hebben we ook antwoord op gekregen. Maar we willen daar wat verder mee gaan. Enkele punten daarvan zijn dat de door DSM Firmenich aan Heerlen geschonken kunstcollectie van ruim 500 werken jaarlijks € 65.000 aan beheer en onderhoud kost. Dit komt voor de helft voor rekening van Schunck. We hebben aangegeven dat ter gelegenheid van het vijftigjarig jubileum van DSM in 1952 toen ƒ45.000 werd geschonken door de Vereniging Limburgse gemeenten voor aankoop van Limburgse kunst. Het was eigenlijk een sigaar uit eigen doos. Het voormalige DSM-hoofdkantoor aan de Overloon in Heerlen is niet geschonken of voor een symbolisch bedrag van de hand gedaan, maar is voor 4,5 miljoen euro verkocht aan Wonen Limburg.
De wortels van DSM liggen in Heerlen en andere voormalige Mijnstreekgemeenten en de rijkdom van DSM is te danken aan hardwerkende mijnwerkers. Zij hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan het gebouw en de opbouw van de Nederlandse economie. Dat ging vaak ten koste van hun gezondheid.
Ik werd nog getipt door ons raadslid de heer Van Zutphen dat we moesten kijken in het blad van 1977, oktober-december, het Land van Herle. Daarin heb ik kunnen lezen dat mede door het initiatief van de gemeente Heerlen en dankzij een gift van DSM mogelijk werd gemaakt om de Romeinse thermen van Heerlen te overdekken en tot een goede accommodatie te komen waar men de bezoekers kon ontvangen.
Wij verzoeken het college dan ook om DSM Firmenich op hun verantwoordelijkheid en respect naar onze mijnwerkers en hun gezinnen te wijzen door hun ereschuld na te komen. DSM Firmenich te bewegen het voorbeeld van Philips te volgen die miljoenen in een educatief Philipsmuseum stak. DSM Firmenich te bewegen hun ereschuld in te lossen door een substantiële bijdrage te doen, met andere woorden miljoenen bij te dragen aan de wortels van Heerlen voor het realiseren van het Romeins museum, waardoor ook toekomstige generaties kunnen genieten van het nationale erfgoed met unieke verhalen die verbonden zijn aan deze plek en aan onze stad en regio. DSM Firmenich om het stichten van een fonds te verzoeken met een inleg van 40 miljoen dat als doel heeft om Mijnstreekbreed een herstelfonds op te richten dat publiek maatschappelijk wordt beheerd en zich richt op brede welvaart in de regio.
Tot zover.

De voorzitter
Dank u wel. Als u het goedvindt, laat ik ook meteen het college even reageren. Of wilt u eerst reageren? Dat mag ook. De heer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

Dan doe ik het even in één keer. Ik heb een vraag aan mevrouw Santegoeds. Als ik goed luister, dan zegt mevrouw Santegoeds: wij krijgen die kunstcollectie geschonken en daar zijn jaarlijks € 65.000 uitvoeringskosten aan verbonden. Ik heb de volgende vraag aan het CDA in relatie tot de discussie die wij net hebben gehad. Ik ga ervan uit dat het CDA weigert om die kunstcollectie te accepteren, omdat daar zomaar uitgaven van € 65.000 per jaar aan gekoppeld zijn. Daar zou ik graag een antwoord op willen hebben.
Daarnaast geef ik meteen mijn reactie. An sich vind ik het een goede motie. Laat dat duidelijk zijn. Het is prima dat het CDA daar het initiatief toe neemt. Maar wij vinden hem eigenlijk nog niet sterk genoeg. Het college vragen om DSM te vragen om een bijdrage, daar kan DSM natuurlijk heel simpel op antwoorden: nee, dat doen wij niet. En dan zijn we klaar. Ik zou het veel liever nog wat scherper willen formuleren, in de zin van hoe denkt het college ... We kunnen het ons allemaal nog herinneren, destijds: we gaan ons sterk maken voor de ereschuld en wij gaan fors in gesprek met DSM. Wat wij gekregen hebben, is die kunstcollectie die ons ook nog eens een keer € 65.000 per jaar gaat kosten. That's it. Ze hebben hun hoofdkantoor kunnen verkopen voor meer dan 4 miljoen. Daar vinden wij ook wel wat van. Maar wat staat daar dan verder nog tegenover?
De vraag zou volgens ons in de motie moeten zijn: hoe denkt u ertoe te komen om een aanzienlijk bedrag los te krijgen? Of dat nu voor het Romeins museum is of in een fonds voor sociale diensten, dat maakt helemaal niet uit. Zo zou ik het liever willen formuleren. Ik hoop dat het CDA zich daar ook in kan vinden.

De voorzitter
Mevrouw Santegoeds, wilt u daarop reageren?

Mevrouw Santegoeds, CDA
Ik wil daar natuurlijk op reageren. Je kunt iemand niet dwingen om miljoenen te betalen. Die €65.000 wordt in feite opgesplitst in € 32.000. Wij proberen te kijken dat dit in feite naar DSM gaat, zodat zij daar ook nog wat aan mee gaan betalen. Als je kijkt naar de roots van Heerlen willen wij dit graag terugdoen voor het Romeins museum. Je kunt het niet dwingen, dus vandaar dat ik aan de wethouder vraag om daar zijn netwerken voor in te zetten.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)
Mevrouw Santegoeds, het zou mooi zijn als DSM zegt: daar willen wij inderdaad ook aan bijdragen. Maar stel dat zij dat niet doen. Dat is mijn vraag. Die kans is natuurlijk heel erg groot dat zij zeggen: je hebt die kunstcollectie gekregen en daar moet je het maar mee doen. Wat is dan het standpunt van het CDA met betrekking tot de jaarlijkse kosten van € 65.000? Dat is € 10.000 meer dan de € 55.000 uitvoeringskosten die wij net hebben besproken in relatie tot de ja-ja-sticker. Wat is dan het standpunt van het CDA?

Mevrouw Santegoeds, CDA
Ik vind dat je het altijd moet proberen. Nooit geschoten, is nooit raak. Je moet zeggen: we gaan er gewoon voor.

De voorzitter
Dank u wel. Ik zag dat de heer Jacobs een bijdrage wil leveren. Mensen, wij houden het wel kort.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Ik weet niet of een stemverklaring een bijdrage is.

De voorzitter
Stemverklaringen doen we straks. Wie wil nog een bijdrage geven? Stemverklaringen doen we straks, want ik wil dan eerst het woord aan het college geven. De heer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers
Meneer de voorzitter. Ik vraag mij af of het niet een rijkelijk laat moment is om aan DSM Firmenich te vragen om dit te doen, dat te doen, zus te doen en vanalles en nog wat. Het gebouw is verkocht. DSM heeft schilderijen overgedragen in bijzijn van het college. Iedereen was blij. Ik denk dat zij gewoon denken: de kous is af, dit was het dan. Het leek mij heel billig en voor de hand liggend om met zo'n vraag naar DSM te gaan. Maar als je dat had willen doen, dan had je dat op of kort na het moment moeten doen dat bekend werd dat zij gingen vertrekken. Je had dan moeten zeggen: beste DSM, begin op de begane grond een DSM-museum op jullie kosten en doe op de verdieping iets blijvends wat ons als Heerlen goed doet, bijvoorbeeld aan DSM gelieerde start-ups. Noem maar op. Waarom denkt u dat DSM op dit moment nog over zal gaan tot vergaande vorderingen nakomen van de gemeente Heerlen? Ik denk dat zij gewoon denken: wij zijn hier goed vanaf gekomen. Het is heel terecht om te vragen wat hier staat, maar dat moment is voorbij.

De voorzitter
Nog een reactie? Mevrouw Santegoeds.

Mevrouw Santegoeds, CDA
We hadden een extra raadsvergadering. We hebben daar laten zien dat dit niet zomaar kan. Er is een periode overheen gegaan, mei 2023, dat het in feite helemaal over is gegaan naar Zwitserland. Nu worden die kunststukken geleverd. Er zijn onderhandelingen geweest die je moest afwachten. Die onderhandelingen zijn onlangs geweest. Ik weet van Schunck dat ze heel trots en blij zijn, ook vanuit onze gemeente, dat zij die mogen hebben. Nu zitten we nog een beetje in de onderhandelingsfase voor de afwerking daarvan. Je kunt zeggen dat we dit nu toch nog even oppakken.

De voorzitter
Dank u wel. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD
Ik heb alleen een stemverklaring.

De voorzitter
De heer Dragstra.

De heer Dragstra, D66
Dank u wel, voorzitter. Ik heb een paar vragen aan het college en aan mevrouw Santegoeds. In welke mate acht u het realistisch dat DSM tegemoetkomt aan onder andere de gevraagde 40 miljoen of in ieder geval in de buurt zal komen van die 40 miljoen? Wat vinden mevrouw Santegoeds en het college van het beeld dat wij daarmee naar buiten toe uitstralen door met zo'n onrealistische eis te komen? Tot slot, wat is de toegevoegde waarde van de motie? In 2021 is eenzelfde soort motie over ereschuld aangenomen op basis waarvan het college gesprekken heeft gevoerd met DSM. Dit is de uitkomst. Is dit niet gewoon mosterd na de maaltijd?

De voorzitter
Mevrouw Santegoeds.

Mevrouw Santegoeds, CDA
Ik zie het niet als mosterd na de maaltijd. Ik wil toch eigenlijk nog wijzen op hoe het in het verleden is verlopen. Je ziet dat DSM destijds, ook in 1977, heeft aangegeven dat ze cultuur heel belangrijk vinden. Zij zijn dus ook voor het Romeins museum gegaan. We kunnen ook even de beantwoording van de wethouder afwachten over hoe hij daartegenover staat.

De voorzitter
Prima. De heer Nefjodov.

De heer Nefjodov, GroenLinks
DSM Firmenich heeft een ereschuld. Die dient zij af te lossen aan de stad aan wie zij haar succes te danken heeft. Het is dan ook een goede zaak dat we het mogelijke geld dat hieruit voortvloeit toe zullen laten komen aan zowel het centrum als de buurten, waarbij GroenLinks vooral tevreden is gestemd met de ambitie van het oprichten van een mijnschadefonds.
Het mooie aan deze motie vind ik vooral de tweeschakel tussen het verleden en de toekomst. Dat is precies de balans die we nastreven. Waarbij we enerzijds de lijn van wethouder Gelderblom volgen, waarin we de daad bij het woord voegen aan het herstel van de gedupeerde mijnschadegeneraties en waarbij we anderzijds wethouder Clemens de geldelijke boost proberen te geven om een prachtig verhaal te presenteren aan de toekomst van onze stad.
Uiteraard is het verre van zeker dat het hiervan zal komen. Maar terugkijkend zal niet gezegd kunnen worden dat deze raad niet alles heeft gegeven en gedaan wat ze kon doen.
Dank u wel.

De voorzitter
Dank u wel. Mevrouw Butink.

Mevrouw Butink, Jongerenpartij Heerlen
Dank u, voorzitter. Een allereerste opmerking c.q. vraag richting het CDA in het licht van deze avond. Het ligt in de lijn der verwachting dat het verkrijgen van de kunstcollectie geld kost. In het kader van de gestarte bezuinigingsronde van het CDA bent u dan nu wellicht van plan om vriendelijk te bedanken voor deze kunstcollectie? Daar hebt u nog geen antwoord op gegeven.
Dan ga ik over naar onze inhoudelijke bijdrage.
Voorzitter. Uiteraard begrijpt de Jongerenpartij dat er een hoop emotie rondom het vertrek van DSM naar Maastricht is. Natuurlijk begrijpen wij, als kinderen en kleinkinderen van mijnwerkers, dat deze gemeenteraad spreekt over een in te lossen ereschuld. Op 10 april jongstleden hebben wij in de commissie Maatschapij en Welzijn hierover uitgebreid gesproken. De ereschuld is volgens de wethouder en DSM Firmenich afgelost door een prachtige, veelomvattende kunstcollectie van genoemde weer terug te geven aan de gemeente. Hoewel het belangrijk is om de historische banden tussen bedrijven en gemeenschappen te erkennen, zeker in dit geval, moeten we wat ons betreft ook realistisch blijven over de verantwoordelijkheden van moderne bedrijven en de haalbaarheid van het afdwingen van financiële bijdragen voor specifieke lokale projecten, zijnde bijvoorbeeld een Romeins museum.
Ook hebben wij aangegeven dat DSM meer kan doen. Denk aan samenwerkingen met onze onderwijsinstellingen die potentiële talenten voor DSM kunnen opleiden of met de regio als het gaat om huisvesting van DSM-medewerkers. Allereerst moeten we begrijpen dat DSM Firmenich als bedrijf evolueert en zich aanpast aan de veranderende economische omstandigheden en

bedrijfsdoelstellingen. Ondanks dat het bedrijf historische banden heeft met de mijnindustrie in Heerlen, is het in onze ogen niet redelijk om het verleden te projecteren op het heden en te eisen dat het bedrijf een financiële ereschuld aflost.
Bedrijven hebben een breed scala aan verantwoordelijkheden, waaronder het creëren van werkgelegenheid, het waarborgen van duurzaamheid en het stimuleren van economische groei. Het opleggen van verplichtingen die buiten het bereik van de verantwoordelijkheden vallen, kan leiden tot onredelijke lasten en verstoring van het zakelijke ecosysteem.
Ten tweede moeten we erkennen dat het afdwingen van de financiële bijdrage van DSM Firmenich voor lokale projecten, zoals het Romeins museum of het Mijnstreekherstelfonds, wellicht juridisch en ethisch problematisch is. Bedrijven hebben het recht om hun middelen naar eigen goeddunken te besteden, zich naar eigen inzicht elders te vestigen en dat alles binnen de grenzen van de wet en hun contractuele verplichtingen te doen. Het opleggen van verplichtingen aan een specifiek bedrijf om bij te dragen aan specifieke lokale projecten kan in strijd zijn met deze rechten en een gevaarlijk precedent scheppen voor toekomstige interacties tussen bedrijven en de gemeente Heerlen.
De Jongerenpartij Heerlen vindt het dan ook van groot belang dat wij uitdragen een gemeente te zijn die een goed vestigingsklimaat heeft voor bedrijven van welke omvang dan ook. Het dreigen met afdwingen van financiële bijdragen doet in onze ogen hier afbreuk aan.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)
Vindt de Jongerenpartij dat DSM Firmenich hun ereschuld heeft ingelost?

De heer Reijnders, SP (interruptie)
Ik begreep dat u net voorstelde om de stemverklaringen te doen nadat we de wethouder hadden gehoord. Mij is niet bekend dat we eerste en tweede termijnen doen tijdens moties.

De voorzitter
We hebben geen tweede termijn.

De heer Reijnders, SP (interruptie)
Ik ben dus een beetje aan het zoeken naar wat we nu aan het doen zijn. Het lijkt wel een soort vrij debat over een raadsvoorstel, maar volgens mij zouden de vragen even worden beantwoord, waarna wij met een stemverklaring zouden komen. Het lijkt dat er nu twee stemverklaringen bij zijn gekomen.

De voorzitter
Dit zou ik nooit accepteren als stemverklaring, want daar is het veel te lang voor. Het heeft dus wel degelijk een inhoudelijke toon. Ik wilde als eerste naar de wethouder gaan, omdat u dan een deel van uw antwoorden zou krijgen. Ik maak het dus af, maar daarna ga ik heel snel naar de wethouder. Nog een antwoord van mevrouw Butink op de interruptie en dan gaan we naar de wethouder.

Mevrouw Butink, Jongerenpartij Heerlen
Wij begrijpen het idee achter de ereschuld. De wethouder heeft hier zijn uiterste best voor gedaan om iets van die ereschuld in te lossen. Als dat voldoende is, dan is dat voldoende. In onze ogen is het een heel mooie geste. Dan kost zeker geld. Wij snappen dat daar een hele hoop emotie achter zit, maar wij hebben wel gevraagd om meer. Denk aan wat ik net heb gezegd: samenwerking met onze onderwijsinstellingen om potentiële talenten van DSM op te leiden, of als het gaat om de regio, de huisvesting van DSM-medewerkers. Dat zou wat ons betreft het

inlossen van de ereschuld zijn. Maar niet een bedrag van 40 miljoen euro dat we aan willekeurige projecten gaan besteden.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen
Dus dat is een beetje een ja-nee-antwoord?

Mevrouw Butink, Jongerenpartij Heerlen
Deels.

De voorzitter
Dank u wel. Het woord is aan wethouder Clemens. Gaat uw gang.

Wethouder Clemens
Voorzitter. Soms staan vergelijkbare emoties opeens door een speling van het lot heel dicht bij elkaar. Als partijen die op allerhande manieren met onze regio verbonden zijn en waar heel veel mensen heel veel gevoel bij hebben, zich op welke manier dan ook van ons afkeren, dan doet dat gewoon pijn. Daar zit emotie in. Wij willen het daar met elkaar over hebben en er iets van vinden.
Het gevoel dat wij hadden bij de aankondiging van het vertrek van DSM, ik denk dat velen dat gevoel afgelopen week herkend hebben toen een andere onbegrijpelijke keuze werd gemaakt. Volgens mij is er niets mis mee om het hier nog een keer over te hebben om met elkaar uit te spreken dat wij het onbegrijpelijk vinden. En misschien ook wel om te zeggen dat je een stad die opkrabbelt, die zichzelf opnieuw uitvindt, die tegen de stroom in voor een betere toekomst knokt, zou moeten steunen en niet zou moeten verlaten. Ik denk dat dit een gevoel is dat een aantal dossiers in deze stad en regio met elkaar verbindt.
Voorzitter. Als het gaat over het vertrek van DSM, dan hebben we het over een bedrijf dat meer dan 120 jaar aan onze stad is verbonden. Waar we lief en leed mee hebben gedeeld. Waar we vreselijke dingen mee hebben meegemaakt en waar we ook hele hoge pieken mee hebben beleefd. Er is helemaal niets, geen afspraak die we zouden kunnen maken met DSM die tegen dat verleden en die betekenis zou kunnen opwegen.
Dat is misschien ook een reactie op wat mevrouw Butink zegt. Het college heeft nooit ergens gezegd dat een ereschuld is ingelost. Ik heb dat wel ergens gelezen, maar ik heb dat niet gezegd. Dat heeft het college nooit ergens op die manier getaxeerd. Het is namelijk niet aan ons om dat soort afwegingen te maken.
Het is wel aan ons om in opdracht van uw raad - de motie uit 2021 waaraan werd gerefereerd ligt er - in gesprek te gaan met niet alleen DSM, maar destijds ook met de gemeente Maastricht en de provincie Limburg over de vraag hoe wij deze onbegrijpelijke beslissing kunnen keren tot iets positiefs voor onze stad en regio. Laat ik dat heel kort samenvatten. Natuurlijk zijn wij daar voor het allerhoogst haalbare gegaan. Alleen het probleem is, als je zo'n afspraak wil maken, dan zijn er twee partijen. Het zal u niet verbazen dat een wethouder met mijn politieke achtergrond het liefste zou willen dat wij bij het grootkapitaal dingen konden afdwingen, dat wij ze konden verplichten om dingen voor of met ons te doen. Dat is helaas niet zo. Dat betekent dat we tot een afspraak moeten komen waar wij het allebei over eens zijn. Niet waar wij allebei tevreden mee zijn, maar waar we het over eens zijn. Het enige waarover wij het eens zijn geworden, ziet u in de resultaten waarover wij u hebben geïnformeerd. Dat is de overdracht van de kunstcollectie.
Daarbij zijn volgens mij twee afwegingen te maken. Een. Kun je dat afwegen tegen dat grote verleden dat wij als stad met het bedrijf delen? Nee. Is de kunstcollectie de moeite waard om in de regio te houden om ervoor te zorgen dat toekomstige generaties dat gezamenlijke verleden

ook via de kunstcollectie kunnen beleven? Ja. Het is dus wel degelijk goed dat die collectie hier blijft. Daarmee zeg ik ook iets over de afweging die u hier terecht maakt als raad.
Het is ook aan u als raad om vast te stellen of het daarmee voor u is afgedaan of dat wij nog een boodschap willen meegeven. Als de raad zou besluiten om deze motie aan te nemen, dan gaat het college vanzelfsprekend met die boodschap op pad. Het college is gegaan voor het hoogst haalbare, maar je weet maar nooit wat er gebeurt als de volksvertegenwoordiging van Heerlen zich achter een bepaalde boodschap schaart. Wij zijn dus zeker bereid om die boodschap over te brengen.
Ik hoef denk ik niet toe te lichten dat het doel dat u schetst, waaronder het Romeins museum dat ook verbonden is met het verhaal van Heerlen en DSM, natuurlijk een ontzettend mooi passend doel is. Het gaat over het verhaal van de stad. We hebben daar een gezamenlijk verleden in. Ook hebben wij daar nog een serieuze opgave te gaan. Dat kunnen wij ook met elkaar vaststellen. Natuurlijk gaan wij daar deze boodschap overbrengen. Maar ik zou ook nog wel een keer in herinnering willen brengen dat we ook partners in onze regio hebben waar wij als gemeente heel serieus mee in gesprek zijn en die ook met ons willen doorbouwen. Ik noem bijvoorbeeld de provincie als het gaat over het Romeins museum. Ik noem de provincie überhaupt als een partner waar wij in de afgelopen jaren veel mee hebben gebouwd. Wij hebben toen bij die motie gezegd: geef een duidelijke boodschap af aan Maastricht. Dat is volgens mij gebeurd. Ga met DSM in gesprek. Dat is gebeurd. We kunnen van alles vinden van het resultaat. Ga met de provincie in gesprek. Die gesprekken lopen nog volop. Daar heb ik een bijzonder gevoel bij.

De voorzitter
Dank u wel. Kortom, het is aan u. Nee, we gaan geen rondje meer doen. Hooguit een stemverklaring. Eerst de vraag of u wilt stemmen over deze motie.

De heer Dragstra, D66
Voorzitter. Er zijn een paar vragen niet beantwoord.

De voorzitter
Mensen, kom op! Het gaat hier over een motie. Volgens mij heeft de wethouder aangegeven hoe hij ertegenaan kijkt. Het is aan u om te stemmen over deze motie. Klaar. Wilt u stemming? Ja. Wie wil een stemverklaring afgeven? Daar zie ik wat meer handen. Meneer De Groot, stemverklaring.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen
De intentie van het CDA met deze motie onderschrijven wij. We hadden hem liever nog wat scherper gezien. De wethouder heeft eigenlijk al gezegd: als er een meerderheid voor is, dan ga ik ermee aan de slag, dan ga ik ermee op pad. Maar ik mag toch aannemen dat het CDA die motie ook zal gaan aanpassen, waarin in ieder geval heel concreet de jaarlijkse kosten van €65.000 worden meegenomen. Dat heel concreet de wethouder daar ook mee richting DSM gaat. Dat mag ik toch verwachten van het CDA? Als dat zo is, dan zullen wij voor de motie stemmen.

De voorzitter
Een stemverklaring van de heer Reijnders.

De heer Reijnders, SP

Volgens de SP-fractie kan de ereschuld eigenlijk nooit worden ingelost. Dat kan alleen als zij zich langdurig zouden verbinden aan onze regio. Dat hebben zij niet gedaan. Dan is het volgens mij heel gepast wat wij terugvragen.
Twee dingen daarover. Volgens mij kan de vraag niet groot genoeg zijn richting DSM. Ja, wij zijn wat laat. Wij zijn er een jaar mee bezig. Dat is misschien een les voor ons allemaal. Doe dat iets eerder als je nog midden in de onderhandeling zit.
Dan het tweede punt dat ik wil maken. Het lijkt wel dat deze kunstcollectie is verengd tot €65.000, maar deze kunstcollectie heeft een onschatbare waarde. Ik ga het bedrag niet eens noemen. Ik zou daar dus ook niet te lichtzinnig over willen doen. Het lijkt wel alsof we het er alleen nog maar over hebben dat dit ons geld kost. Zo'n fantastische kunstcollectie verdient het om goed onderhouden te worden. Ja, daar zijn kosten aan verbonden, maar ik zou daar toch wel waardering voor willen uitspreken.
Voorts steunen wij gewoon deze motie. Nogmaals, DSM mag nog best wat doen voor de regio die haar groot heeft laten worden en allerlei successen heeft laten boeken.

De voorzitter
Dank u wel. De heer Leers, stemverklaring.

De heer Leers, Hart-Leers
Onder het motto ‘nee heb je, ja kun je krijgen’, is het de kans altijd waard dat het college het gesprek aangaat met DSM. We hopen er het beste van.

De voorzitter
Dank u wel. Ik kijk even rond. De heer Van den Berg voor een stemverklaring.

De heer Van den Berg, VVD
Voorzitter. De VVD is de mening toegedaan dat DSM allang geen Heerlens bedrijf meer is. Volgens ons kunnen we ze ook niet tot in lengte der dagen gebonden houden aan Heerlen. Door telkens het woord "ereschuld" in de mond te nemen en als het ware een zogenaamde morele verplichting op te roepen, doen we onze stad geen goed. Volgens mij is DSM tot niets meer verplicht. Laten we dus stoppen om DSM tegen de haren in te strijken. Laten we gewoon normaal met elkaar in gesprek blijven en het college niet opjagen met moties om ze op te dragen om te gaan bedelen.
De VVD zal tegen deze motie stemmen.

De voorzitter
De heer Dragstra.

De heer Dragstra, D66
Dank u wel, voorzitter. Ons mijnverleden is nog altijd voelbaar en zichtbaar in onze stad. Dat is goed. Het is immers een belangrijk onderdeel van ons verleden. Ik had een hele opsomming, maar die zal ik u besparen. Dat de compensatie van de gezondheidsproblematieken te wensen overliet, is zeker waar. Gelukkig komt er eindelijk een instituut voor de afhandeling van de mijnschade, mede door grote inspanningen van staatssecretaris Vijlbrief en natuurlijk ook wethouder Gelderblom.
Zoals gezegd, vinden wij het onrealistisch wat in de motie staat om aan DSM te vragen. Zoals gezegd, is DSM een bedrijf dat veel aan de regio te danken heeft, maar ook veel welvaart heeft gebracht. Wij zouden willen oproepen om vooral vooruit te kijken, bijvoorbeeld naar het

nationaal programma Heerlen-Noord. Blijven hangen in het verleden heeft wat ons betreft geen zin en brengt ons niet verder. Dit in acht nemende, gaan wij tegen deze motie stemmen.

De voorzitter
Dank u wel. De heer Jacobs.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Dank u wel, voorzitter. Even kort. Het spijt me. Ik heb het gisteravond geprobeerd toen die motie binnenkwam, maar ik zie de ereschuld van DSM gewoon niet. Ik zie in de motie staan dat de rijkdom van DSM Firmenich te danken is aan de hardwerkende mijnwerkers uit de diverse mijnen in Heerlen en omstreken. Dat is allemaal wat kort door de bocht. Destijds zijn in 1969 de mijnen dichtgegaan, omdat we de kolen importeerden en omdat er gas kwam. Waardoor is DSM vervolgens rijk geworden? Ze hebben geïnnoveerd. Ze zijn altijd op zoek gegaan naar andere bronnen. In de motie lees ik dat DSM Firmenich nu 28.000 werknemers, een omzet van 11,4 miljard en een beurswaarde van ruim 40 miljard heeft. Laten we er dan vooral heel erg trots op zijn dat dit zo is. Dat is niet alleen door de mijnen gebeurd, maar dat komt doordat ze constant geïnnoveerd hebben. Ze zijn constant bezig geweest. Ze hebben stukken afgestoten.

De voorzitter
Is dit nog een stemverklaring?

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Ja, dit is een stemverklaring.

De voorzitter
Die zijn kort.

De heer Jacobs, Forum voor Democratie
Voorzitter. U zult begrijpen dat ik tegen deze motie stem.

De voorzitter
Ik had dat eigenlijk wel begrepen, maar ik dacht: wie weet, komt er ook een eind aan? Mevrouw Butink, volgens mij had u al een stemverklaring in uw betoog. Dat was wel zo duidelijk.

Mevrouw Butink, Jongerenpartij Heerlen
Achter dat betoog zat nog een vraag, maar die mocht ik helaas niet meer stellen. Maar goed, in onze ogen moeten wij ophouden over ereschuld en met het tegen de haren in strijken van DSM. Maar we moeten vooral wel blijven praten met elkaar en kijken wat we op de lange termijn voor elkaar kunnen blijven betekenen.
Om het kort te houden, sluiten wij ons dan ook aan bij het standpunt van de VVD en D66. Wij stemmen ook tegen de motie.

De voorzitter
Dank u wel. Ik kijk even naar het CDA of zij de motie willen wijzigen. Dat is niet het geval. Dan breng ik de ongewijzigde motie in stemming.
Wie is voor deze motie? Dat zijn de fracties van het CDA, de SP, Hart-Leers, Partij Hoensbroeks Belang, Fractie Damen, PvdA, GroenLinks en Partij voor de Dieren.
Wie zijn tegen deze motie? Dat zijn de fracties van D66, VVD, Forum voor Democratie, PVV, Jongerenpartij en Ouderenpartij.

21 voor en 13 tegen. Dan is de motie aanvaard.

Sluiting
De voorzitter
Voordat u wegloopt en voordat ik de vergadering sluit, heel even kort een paar woorden. Wij gaan dat veel langer doen bij het afscheid. Dan gaan wij een monument in deze vergadering in het zonnetje zetten. Dat is mevrouw Karin Maubach, die haar laatste raadsvergadering meemaakt. *(applaus)*
Dit luide applaus lijkt mij zeer gepast. Komt u even naar voren, want dan krijgt u ook nog een bos bloemen en een paar zoenen.
(De voorzitter overhandigt een bos bloemen aan mevrouw Maubach) (applaus)

Na een bijzonder begin en een bijzonder eind en een tussendoor dat heel veel leek op Op1, gaan we nu op naar de borrel.
Dank u wel.

De voorzitter sluit de vergadering om 21.00 uur.

Aldus vastgesteld tijdens de openbare vergadering van de gemeenteraad van Heerlen van 29 mei 2024,

de griffier, de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer drs. R. Wever